

KELET

Taxa postala
plátte in num.
No. 224.713-929

Szerkesztőség
és kiadóhiva-
tal: Cluj-Ko-
lozsvár, Stra-
da Barón L. Pop (v. Brassai-
Telefon: 9-77. Előfizetési
Havonta 110, negyede-
kre 600, egészévre 1000.
Földre: Havonta 1, negyede-
kre 6, egészévre 10.
Cikkek díjazás szempontjából az „ÚJ
KELET” az erdélyi és bányági
szóhasználatát csak a for-
rás megjelölésével engedjük meg.

Szerkesztő Robert
Disztor 211 e 8 Budapest

ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

Bérmertelen
leveleket nem
fogadunk el.
Kéziratok
megőrzését és visszaküldését nem
vállaljuk. Főszerkesztő dr. Marton
Ernő. Felelős szerkesztő Jánker
F. Bukaresti szerkesztő: Hátasági
Ernő, Str. Sf. Constanin Nr. 21.

Ara 5 lej

Vasárnap, 1933 febr. 26

5693. EV
SVATH 30.

XVI. ÉVF.
47 SZÁM.

Rövid hullám és hosszú panam

Kezdetben volt a panama. Azután egye-
sek kisütöttek, hogy ebből a panamából
egy rádióleadót is lehetne konstruálni.
Az elképzelés grandiózus volt. Mam-
muth panama és mammuth leadóállomás.
130 millió és 150 kilowatt.

Az új adónak hosszú hullámon kellett
dolgoznia. Ahol tudvalegőleg élesebbek a
légi zavarok és ahol a művészi pro-
gram panamisztikus mellékzörejeit csak a
legfinomabb adóval lehetett volna „ki-
fogni”.

Két ellenzéki képviselő dörgedelmes
interpellációban tárta fel a kamara előtt
az 1930-es hullámhossz rejtelmét.

Válaszként a közlekedésügyi minisz-
ter arról vitatkozott az interpellálókkal,
hogy melyik hullámhossz praktikusabb,
a hosszú, vagy a rövid.

Es oda konkludált, hogy a panamával
vélhető szerződés jó, mert az új adó hosz-
szu hullámon fog dolgozni.

Es ezzel le is zárták az interpanama
aktát.

Maradunk a kövér panamánál és a
hosszu hullámnál.

Amelyből csak az ország húzza a rövidet.

Cuza és London

Nem Anglia fővárosáról, hanem a neves
francia újságíróról léssen szó az
alábbi sorokban.

Geo London a párizsi Journal hasá-
bján szerzett világhírnevet magának. Tör-
vényeségi tudósításokon kezdte és ma
már minden világesemény krónikása, a
repülőgépen „kiküldött” tudósítója.

Szovjetországról írott könyve vi-
lágszerte nagy feltűnést keltett.

A véres grivítai események lecsalták
Bukarestbe.

Délután az uralkodó fogadta audien-
cián, délután ellátogatott a kamarába.

A folyosón alacsony, kampósorrú, kis
kecskeszakállú s evikeres ember sietett
kibőri örömmel üdvözölni a nagy újság-
író. Ugyilátszik az ismeretség már ré-
gebből datálódik közöttük. Cuza és Lon-
don félremondták a büffébe, ahol hosz-
szasan és kedélyesen elbeszélgettek egy-
mással.

Cuza közismerten antiszemita.

Őnök talán nem, de Cuza mindenesetre
tudta viszont, hogy Geo London szármá-
zására és hitére nézve — zsidó.

Zsidó, de hatalom van a kezében. Cuza
nem bánja, ha a Journal kedvező hangon
emlékezik meg róla.

A francia hírlapíró mosolyogva fogad-
ta az antiszemita professzor udvarlását.

Cuza ragyogó örömmel vette tudomá-
sul, hogy Geo London kedves volt hozzá.

Ugye milyen könnyen helyre lehetne áll-
ítani a békét zsidók és antiszemiták kö-
zött, ha csakugyan volna egy kis hata-
lom a zsidóság kezében...

A német felfordulás

Angol lapok elkerülhetetlennek tart-
ják a német a felfordulást.

Minden objektív jel arra vall, hogy az
angol lapok jóslata nem irreális.

Sőt.

Ami ma Németországban végbemegy:
nem más, mint a forradalmi és ellenfor-
radalmi erők gigászi ütközetének előké-
szítő harca.

A haladás és a reakció erői teljes fel-
készültséggel várják az összeesapást, mely-
nek bevezető akkordja a március ötödiki
választás lesz.

A jelek szerint Hitlerék nemhogy nem
tudják megszerezni az abszolút többséget,
de még esélyes veszteségekre is számíta-
nak.

Erre vall Frick dr. miniszterüknek az
a gyöngeségtől duzzadó kijelentése, hogy
ebben az esetben is meg fogják tartani a
hatalmat.

Azaz, hogy meg szeretnék tartani a
hatalmat.

A vágy azonban még nem elegendő a
lehetőséggel.

A hitleri álomnak ugyanis nemcsak
Hindenburg elnök fog vétőt parancsolni,
de a munkásság is, mely egy hitleri dik-
tatura esetén egységes fronton fogja fel-

A hirtenbergi ügy: sok hühö semmiért — mondotta Souvich olasz külügyi államtitkár expozejában

Souvich szerint addig nem lehet gyógyulás Európában, míg két-
féle államokat különböztetnek meg. Elis hang a kisantant ellen
az olasz törvényhozásban

Róma, február 25. Souvich olasz kül-
ügyi államtitkár a törvényhozásban ex-
pozét mondott a kisantant új szerződésé-
ről és a hirtenbergi ügyről. Azt hangoz-
tatta, hogy a kisantant új szerződése fel-
eleveníti a régi diplomácia tuhaladott
módszereit. Nem ismeri meg teljesen a
szövetkezés valódi célját és a katonai jel-
legű megállapodásokat s így e tekintet-
ben nem mondhat ítéletet. A hirtenbergi
ügy Souvich szerint — sok hühö semmi-
ért!

A fegyvereket abba a gyárba küldöt-
te olasz magánember, amelyben azok két
évtizeddel ezelőtt készültek. Nem érti a
pacificista sajtó larmáját. A külföldi lapok
nem éleik ki a csehországi fegyverszállí-
tmányokat, helett az osztrák hadügy-
miniszter által nyilvánosságra hozott ada-
tokból az derül ki,

hogy Csehszlovákia az osztrák sző-
vetségi vasut vonalait óriási mennyi-
ségű támadó fegyver- és hadianyag
szállítására sajátította ki
s úgy látszik monopóliumot követel e
téren.

Európa addig nem léphet a gyógyulás
terére, amíg kétféle államokat különböz-
tetnek meg:

az egyik csoportnak szabad minden,
a másiknak semmi sem megengedett.

Az olasz külügyi államtitkár ezután rá-
tért arra, hogy Ausztriát külön nagy sé-
relem érte, amikor példátlanul parancso-
ló hangon szokatlan követeléseket tartal-
mazó ultimátumot terjesztettek eléje, a
melynek szuveren állammal szemben hasz-
nált hangneme precedens nélkül áll. A
törvényhozás nagy tetszéssel fogadta
Souvich külügyi államtitkár expozeját.

Frick birodalmi belügyminiszter kijelentette, hogy a nemzeti szocialisták akkor is kormányon maradnak, ha a választásokon megbuknak

Lezárták a berlini Liebknecht-házat. Göring önkéntes rendőrséget szervez. Tovább folyik a polgárháború

Berlin, február 25. Frick dr. birodalmi
belügyminiszter Hamburgban választási
gyűlésen tartott beszédében közölte hall-
gatóságával, hogy a Hitler-kormány ak-
kor is helyen fog maradni, ha március
5-én nem kap abszolút többséget. Ebben
a nem várt esetben proklamálni fogják
az állam-végesszükséget, Frick azt üzen-
te a szeparatizmussal kacérkodó délnémetek
nek, hogy a birodalmi kormány elég erős
lesz üzemelni kipurítására.

Egyidejűleg a berlini Karl Liebknecht-
ház összes helyiségeiben házkutatást tar-
tottak. Az épületben levő nyomdában
nagy mennyiségű hazaáruló nyomtatványt
foglaltak le. A hatóságok elhatározták a
kommunisták székházának továbbiakig
történi lezárását. Az épületet erős kar-
hatalom őrzi.

Göring, a porosz főbiztosi kormány bel-
ügyminisztere, ugyancsak rendeletet
adott ki a poroszországi önkéntes segéd-
rendőrség megszervezéséről, amelynek
tagjai erkölcsileg megbízható, nemzeti
alapon álló német alattvalók lehetnek. A
segédrendőrség mindannyiszor igénybe

vehető Poroszország egész területén min-
denütt, ha ennek szüksége mutatkozik a
rendes karhatalom elégtelen száma miatt.

Baloldali körökben a lépést a nemzeti
szocialista rohamosztagok állami szolgálá-
latba léptetése első fázisának tekintik.

Mindezek ellenére a véres polgárháború
tovább dúl. Gleiwitzben ismeretlenek
bombát dobtak egyik szociáldemokrata
lap szerkesztőségi helyiségébe, amelynek
exploziója anyagi kárt okozott.

Berlin, február 25. Von Blomberg tábor-
nok birodalmi hadügyminiszter délután
Stuttgartba érkezett a württembergi
kormány tagjainál teendő hivatalos látog-
gatásra és katonai szemlére. Szombaton a
birodalmi hadügyminiszter Karlsruheba
utazik.

Egyidejű jelentés szerint rosszindulatu
berlini helyen azt a hírt terjesztik, hogy
Bajorországban polgári ruhás francia tisz-
teket hivatalosan támogatnak a szepara-
tistikus propaganda terén. A bajor kor-
mány a fantasztikus, koholt híresztelést
cáfolatra sem érdemesíti.

venni a harcot a perfid kísérettel.

Am bizonyos, hogy Hitlerék sem fog-
ják egykönnyen átadni azt a hatalmat,
mely, ha most kisiklik kezükből: soha
többé vissza nem kerülhet a kezükbe.

Minden valószínűség szerint ezen a
kiegyenlíthetetlen antagonizmuson fog
felborulni a helyzet Németországban,
melynek kimenetele egyelőre beláthatat-
lan.

Egy azonban bizonyos, és pedig az,
hogy a reakció, vagy a haladás győzelme
Németországban nem csupán Németor-
szág ügye lesz, hanem egész Európáé is.

Hitler uralomra kerülése óta a fél- és
áldemokratikus országokban alaposan
megrögzött a kormányok diktatórikus-ter-
rorisztikus étvágya.

Ha azonban Németországban végül is
a munkásság és a demokratikus polgár-
ság erje győz, úgy ez a reakciós hullám
egyszeriben oda fog visszahúzódni, ahon-
nan kiindult: a sötétségbe és a politikai
szennyvizek földalatti csatornáiba.

Ha azonban Hitleréknek sikerülni fog
— bár csak átmenetileg is — stabilizálni
hatalmukat, vagyis a felfordulástól az
ellenforradalmi erők átmeneti győzelme
sarjadna, úgy Európaszerte, a ma még
alárebán járó reakció nyílt offenzívája
következne be.

Éppen ezért nem érdektelen számunk-
ra és a demokratikus haladás minden
bívere nézve, hogy a német felfordulás-
ban melyik erőkomplexum lesz a diadal-
mas.

VILÁG TÜKRE

A balti országok helyzetképe

Aki Kovnóból Rigába utazik, azt a
vasuti óra is informálja arról, hogy
Középeurópából Keleteurópába érkezett.
A határon túl még csak hat óra van, itt
már reggeli hét. Elektromos közúti vas-
utak — amiket Kovno még nem ismer —
szágtalannak végig a széles rigai utakon.
Egészen más világ ez.

Minél alaposabban összehasonlítja az
ember a két ország gazdasági, politikai
és kulturális életét, annál inkább elmé-
lyül ez a benyomás a léleken. Litvániát
a nemzetközi krízis csak későn és nem
is nagyon élesen ragadta meg. Szerencsé-
je volt, hogy amikor a válság a maga
teljes erejében kirobant, akkor az or-
szág még csak a világgazdasági élet ki-
cserelődési folyamatának elején állott. A
mai Lettország, amelyhez beletartozik a
régii Oroszország néhány kikötővárosa és
ipari centruma, gazdaságilag jóval fej-
lettebb, ezért tehát súlyosabban is szen-
ved a nemzetközi nyomor sulya alatt. A
világháború és az új határok hatásait a
nagyobb keleti államok, mint Lengyel-
ország a jó konjunktúra idején, 1926-tól
1929-ig szinte elfelejtették. Itt azonban e
hatásokat és az abból eredő megrázkód-
tatásokat soha nem lehetett legyőzni. Ri-
gában ma a háború előtti időkhöz képest
a lakosság erősen csökkent, alig kéthar-
mada a régi lélekszámnak él a városban,
Libauban meg már csak a fele.

Litvánia politikai ideáljai a középkori
hercegek és főurak romantikus alakjai-
ban testesülnek meg. Az a nemzeti remé-
nye, hogy egykor visszanyeri Vilnát, csak
egy nagy keleteurópai konfliktus esetén
valósítható meg. Nem titok, hogy a litván
politikuskok legvakmerőbbje, Woldemaras
tudatosan dolgozik ilyen konfliktus irá-
nyában. Igaz, hogy amikor Genfben Pil-
sudszky világosan, minden kétértelműség
nélkül megkérdte, mit akar, békét vagy
háborút, Woldemaras nyíltan válaszolt:
békét!

Igen ám, csak hogy ennek a válasznak
érdekes előzménye volt. Woldemaras na-
pokon át tárgyalta a szovjetdiplomácia
egy kiválóságával és a tárgyalások azért
szakadtak félbe, mert az orosz nagyon
komolyan, mereven és rigorozusan ejtette
ki az utolsó szentenciát:

— Nem engedhetjük meg, hogy maguk
játsszadozzanak a mi fegyvereinkkel.

Woldemaras ma mint bukott nagyság
él Franciaországban.

A litván politikát ma egy erős katonai
színezetű diktatórikus rezsim jellemzi.
Előben Lettországban igazi, tisztessé-
ges, a közösségi érdekeket számbavevő
demokrácia van uralmon. Külpolitikái te-
kintetben is Riga egészen más módszere-
ket követett, mint Kovno. Háborús kon-
fliktusokat a nagy szomszédok között itt
soha nem akartak fölézni. Sőt inkább
féltek a háborútól. Lettország politikájá-
hoz tartozik, hogy a sok szerencsével meg-
szerzett államot, annak függetlenségét a
világpolitika ellentétjeinek sodrából le-
hetőleg kimentse és távolartsák a kü-
lön szövetségek és a veszedelmes barát-
ságok hinárjától. Ezt pedig mint politikai
alapevet pártállásra való tekintet nélkül
minden lett politikus vallja.

Ennek a politikai beállítottságnak meg-
felel az az udvarias, de határozott vissza-
utasítás, amiben a lengyelek részeseülnek
valahányszor egy balti blokk megalaki-
tása céljából közelednek a lettekhez. Riga
elutasítja Varsó ajánlatait, de Esztország
ban már leültek tárgyalni velük. Düne-
burg mellett Lettországban közös a ha-
tára Lengyelországgal és egyik provin-
ciája. Lettgallen tulnyomó részben len-
gyel nemzetiségű, míg Esztország nem
rendelkezik ilyen surlódási felületek fe-
lett. Eszt katonai körök mindig szívesen
látott vendégei a lengyel kormánynak.

Amikor Moszkva és Varsó között létre-
jött a megnemtámadási paktum, Lengyel-
ország diplomatái nem erőlködtek már

onista te-
tolsó sor-
jóhíszemű
mogatásá-
y nem le-
latos kon-
a is, amit
a a Vaida
a.

Végrehajtó

elő, elnök

an alelnök

vezik
nyit

ning News
egesség vá-
szervezése.
teten esett
és a bel-
ési szabad.

éjjel-
enzügyi
okát

a szenátus
javaslato-
sen Lamou-
több ízben
pontonkénti

yszék
alanítja
at

Frankfurt-
en és Ber-
következtek
rganum be-
szék hatály

órákor a
teni fogják
propaganda-
n 4 órákor
dalmi mun-
dió mikro-
hulva követi
k befejezése
mára rádió-
ba is közve-

nyitálja
diadós-
hingtoni
el

velt pénte-
ccserét sir
angol nagy-
ági helyzet-
déséről. A
an függővé
yesen kiuta-
i-angol tár

a véres harc
almárok kö-
ba több vá-
véres harc
rradalmárok
n több mint
sültje van a

or Totzeret-
olyan olaj-
és szappant
„Schemen”
oser sel Pe-
hechserrel
val csak ik-
nyugvása, ha
szükségletai
mékekkel fe-

apkiadó Rt.
trada Barón
Telefon: 9-77.

A bukaresti GRAND HOTEL-ben olyan személyzet van, amelynek első feladatává a becsületesség kötik ki, mielőtt végleg alkalmaznák. Ha egy vendég elutazik, a szolgálatban levő személyzet köteles az elhagyott szobát azonnal átvizsgálni.

Legutóbb, egy ilyen vizsgálat alkalmával, az egyik vendégszoba mosdójában egy értékes gyűrű találtatott. Az igazgatóság, mely azonnal értesítve lett, a szálló autóján egy hivatalnokot küldött nyomában a vasutállomáshoz, hogy felkeresse az illető utast. Képzelték ennek meglepetését, amikor gyűrűjét átadták neki, mely gyűrű nemcsak hogy nagy értéket képvisel, de egy igen drága emlék is volt.

Szállodánk kifogástalan kiszolgálás mellett teljes kényelemmel, fürdővel és telefontalálattal szobákat ajánl. Minden órában meleg és hidegvizszolgáltatás. Előkelő hall, ahol az utasok üzletbarátait és ismerőseiket fogadhatják. Olvasóterem és Bukarest legmodernebb étterme áll a közönség rendelkezésére, mely utóbbiban Grigoras Dinicu mester zenekara és Hönigsberg-Seidmann jazz szórakoztat.

Egy másik előnye, hogy a Grand Hotel éppen Bukarest szívében fekszik, a kereskedelmi világ központjában, a főváros legszebb áruháza, a Galeries Lafayette mellett.

Egy szoba ára 130 lej-től kezdve.

hogy Lettországot a blokk számára megnyerjék. A két ország kormányának közös gyűlése a szovjet ellen megenyhült, sőt akadt egy politikus — egykor lett külügyminiszter, most az ellenzék vezére —, aki az orosz-lengyel-balti blokk szövetségének gondolatát propagálta, abból a célból, hogy a kelet-európai országokat a hitleri veszedelem elől megvédi. A rigai kormány ugyanis jól tudja, milyen veszedelmet jelent számára az orosz-lengyel barátság, ha Oroszország és a hitleri Németország között háborús konfliktus törne ki.

Lettország nem törődik csak olyan külpolitikai összeköttetéssel, ami gazdasági előnyt jelent számára. 1927-ben kötötték meg a lett-orosz kereskedelmi szerződést, amely a lett ipar számára a háború után először szerzett nagyobb jelentőségű gazdasági hinterlandot. Ez a szerződés lejárt. Lengyelország most, a megemlékezési paktum után azon igyekszik, hogy megkaparintsa az orosz üzletet magának.

Általában pillanatnyilag inkább gazdasági, semmint politikai beállítottságúak a balti államok. A paktum Oroszországgal külpolitikai szélesedést idézett fel; az erők a gazdaságiakra koncentrálnak.

MUSSOLINI VALLOMASAI. Emil Ludwig, a világhírű író, a nagy emberek életének és belső világának élesző kutatója világhírű könyvét a mai Európa kétségtelenül legizgalmasabb, legzsinesebb politikai egyenlőségéről — Mussoliniról írta. A könyv kapható az Új Kelet könyvosztályában. Ára csak 57 lej.

Óvakodjon az
INFLUENZÁ-tól
a kellemes illatú és
fertőtlenítő
„Szt. László”
szappannal

Miért távollították el azonnali hatállyal állásából Seefehner osztrák vasúti vezérigazgatót

Hatalmas politikai botrány az elbocsajítás háttérében

Bécs, február 25. Elsőrendű politikai botrány lett Seefehner államvasúti vezérigazgató hirtelen menesztéséből. Ő maga tagaja hogy szótvetővener sillinget kínált a szociáldemokrata vasutasok szakszervezetének König Berthold szociálista képviselő utján, aki a szakszervezet vezetője, ha ennek fejében a szociálista vasutasok nemcsak szemet hunynak, de elő is segítik, hogy a hirtelen gyárban lévő olasz fegyverszállítmányt, amelyet vissza kellene küldeni Bresciába, el lehessen juttatni Sopronon át Magyarországra.

A vezérigazgató állítólag megnyugtatta a szociáldemokrata vasutas szakszervezet vezetőjét, hogy a nemzeti szociálista és a keresztény szociálista vasutasok szervezetével a dolgot már kedvezően üttötte nyélbe.

— Szántsándékos „hibás váltoállítással” akarta Seefehner vezérigazgató a szociáldemokrata vasutasokat teljes gőzzel átsiklatni demokratikus és republikánus sinekrol a fasizta sinpárra — írja ma reggel a N. W. Tagblatt „Hirtenberg II.” feliratu vezérelkében. Az egész osztrák sajtó megegyezik abban a véleményben, hogy az a kaland, amelyre az államvasúti vezérigazgató állítólag vállalkozott, Ausztria erkölcsi elárulása és az ember nem tudja hamarjában, mi volt nagyobb ebben a vállalkozásban, az elszánt vakmerőség-e vagy a feneketlen ostobaság.

— A szociáldemokrata lapok épügy, mint a nagyméretű és a nemzeti szociálisták lapjai egyformán ügyész után kiáltanak.

Mandel, Starhemberg herceg bizalmasa, fel akarta fegyverezni a különítményeket

Pártkülönség nélkül követelik, hogy ki kell hallgatni eskü alatt Mandelt, a hirtenbergi patrónyár vezérigazgatóját, Starhemberg herceg meghitt emberét. A herceg ugyanis Mandellel legutóbb Rómában járt és azon igyekezett, hogy az osztrák honvédelmi különítmények olasz fegyvereket kapjanak.

Dollfuss kancellár eljárását pártkülönség nélkül helyesnek tartja az egész osztrák közvélemény. Mielőtt a szociáldemokraták részéről értesült a történetekről, azonnal magához hívatta Seefehner vezérigazgatót, kérdőre vonta és nyomban szabadságra küldte, ami egyet jelent az elcsapatással. Ezzel azonban a volt vezérigazgató még nem uszta meg a dolgot. Szó van arról, hogy bűnvádi eljárást indítanak ellene hivatalos hatalommal való visszaélés és hivatali hiűtlenség címén.

Seefehner, aki egyébként elismert vasúti szakteknitely Ausztriában, kerek tagad mindent. Azt mondja, hogy elgondolni is képtelenség, mert az örüllettel határos, hogy egy olyan hatalmas vállalatnak, amilyen a szövetségi vasutak önálló társasága, a vezérigazgatója ilyen otromba módon kiszolgáltatassa magát az ellenséges érzelmetű szakszervezet vezetőségének és meg akarja azt vesztegetni, mint ahogy König szociáldemokrata képviselő állítja. Az tény, hogy tárgyalat a szociáldemokrata vasúti szakszervezet vezetőjével, de csupán arról volt szó, hogy milyen káros az egész nyilvánosságot mozgósítani egyes vasúti szállítmányok miatt, hiszen a vasutak jövedelmezősége szenved miatta. Szerinte szó sem volt megvesztegetésről, de ezt sajnos, nehéz lesz bizonyítani, mert a megbeszélés közte

és König szociálista képviselő között négyezemközti ment végbe.

A keresztényszocialista „Reichspost” azzal menteti Seefehner, hogy a vezérigazgató mingyárt a szociáldemokrata szakszervezet vezetőjével folytatott tárgyalás után tájékoztatni akarta a dolgról Dollfuss kancellárt és kettőjüknek egy bizalmi embere utján értesítette is, hogy sürgős jelentenivalója van, de a szociáldemokrata parlamenti párt vezetősége megelőzte.

A botrány kipattanása után is eldőnt hetetlen, hogy mi lesz március 1-én a

Március elsején lesz Vulpeanu bűnügyének táblai tárgyalása

Ekkor már ítéletet is vár a védelem

Cluj-Kolozsvár, február 25. (Az Új Kelet tud.) Vulpeanu Augustin, az apa hídai homoszexuális gyilkosság tettese még a kolozsvári ügyészszög fogházában várja a felelbiteli tárgyalása napját. Ismeretes, hogy a törvényszék tizen egy évi fegyházra ítélte Vulpeanut és az ítélet után igen viharos sajtópolemia volt, amelynek központjában dr. Kernbach Mihály egyetemi tanár, törvényszéki orvosszakértő állott. Kernbach röpiratban tiltakozott Vulpeanu elítélése ellen, amelyet igazságtalannak tartott, mert szerinte Vulpeanu nem kö

vetett el szándékos emberölést, hanem dulakodás közben véletlenül lölte le Greabu diákok.

A védelem az elsőfoku ítélet után újabb szakértői vizsgálatot kért és kapott Bukarestből. Ez a szakértői vizsgálat teljes mértékben igazolta Kernbach Mihály feltevéseit és az iratokat a védők be is terjesztették a táblához. A tábla március elsejére tüzte ki a Vulpeanu-per tárgyalását, amikor a védelem reméli, hogy ítéletre is sor fog kerülni.

A német és lengyelországi zsidók helyzete az angol zsidóság képviselőtestülete előtt

A Board of Deputies a lengyel zsidók palesztinai letelepítéséért. Kisebbségi bizottságot kérnek a Népszövetség mellé az angol zsidók

London, február 25. Az egész zsidóság érdeklődésének középpontjában ma a németországi és lengyelországi zsidók sorsa áll. A világ zsidó vezetőkörei egy re nagyobb aggodalommal nézik a német és a lengyel zsidók helyzetének alakulását. Különösen az angliai zsidóság kíséri állandó figyelemmel a németországi és a lengyelországi eseményeket, hogy szükség esetén közbelépjen e két országban élő zsidó közösség érdekében. A napokban gyűlést tartott a zsidók képviselőtestülete, amelynek kezében Sir Leonard G. Montefiore, a zsidó külügyek bizottságának elnöke tartott nagyszabású referátumot a német zsidóság helyzetéről.

A németországi zsidó sors

— Előttünk áll a nagy kérdés: mit tehetünk a németországi zsidók érdekében, hogy helyzetük kedvezőbbé alakuljon? A Joint Foreign Committee (a külügyi bizottság) — mondotta — természetesen nem avatkozhatik be Németország belső ügyeibe. De amit tehetünk és amit meg kell tennünk az, hogy minden alkalommal informáljuk és világosítsuk fel az angol közvéleményt mindarról, ami Németországban a zsidókkal történik. A jelenlegi német kormány, jóllehet, nemzeti szociálista vezetés alatt áll, mégis egy koalíciós kabinet, amelyben nem-antiszemita csoportok is résztvesznek és ez a kormány

esküt tett az alkotmányra. Hitler mind két rádióbeszédében tartózkodott a „zsidó” szó használatától és a kormány részéről eddig még nem fogantatosított semmilyen intézkedést a zsidók ellen. De a „Völkischer Beobachter” és a nemzeti szociálisták többi orgánjai féktelen antiszemita agitációt fejtenek ki. Azt is láthatjuk, hogy mindazon foglalkozási osztályokban, ahová be tud hatolni a kormány befolyása, mindent elkövetnek, hogy a még pozíciókban lévő zsidók helyzetét lehetetlenné tegyék. Így van ez az egyetemen, a színházakban, az irodalomban, a művészetben stb. A még Hitler kormányrajutása előtt beindított processzust a zsidók kizsárolására, ma egyre erősebben folytatják és ahová csak lehet, kiterjesztik.

A lengyel zsidók és Palesztina

Nathan Laski őrnagy a lengyel zsidóság helyzetét vázolta. Felhívta az angol zsidóságot, hogy hozzanak meg minden áldozatot a lengyelországi zsidókért, akik rettenetes szenvedések között élnek, hogy Palesztinában telepedhessenek le. Eljött az ideje annak, — mondotta —, hogy a Népszövetség mellett állandó kisebbségi bizottságot állítsanak fel, amelyben képviselve lennének mindazon államok, ahol kisebbségek élnek. Ennek a bizottságnak jogot kell adni arra, hogy a helyszínen vizsgálhassa meg az egyes kisebbségek helyzetét.

Keresztények a zsidó fronton. Irta: Dr. N. M. Gelber, fordította: Dr. Kupfer Miksa. A zsidó történelem legérdekesebb fejezeteit tárja fel ez a pompás könyv. Tizenhárom rendkívül érdekes monográfia a történelem azon keresztény alakjairól, tudósról, írókról, fejedelmekről és diplomatákról, akik páratlan odaadásal küzdöttek a zsidó nép jogaiért és szebb jövőjéért. Palesztina felépítéséért, olyan időben, amikor ezt maga a zsidó nem akarta. A könyv ára fűzve 90 lej. Kapható az Új Kelet könyvosztályában.

Postatakarék-pénztár (Cassa Națională de Economii și Căcuri Postale)

București, Calea Victoriei, a főpostával szemben.

Autonom intézet az állam szavatossága mellett!

Kivonat az 1932. évi mérlegből:

Betét 1932 december 31-én . . . 809,247.574
Tartalékalap . . . 68,558.546
Készpénz 1932 december 31-én . . . 181,875.011

Betétek utáni kamat: 4 1/2% adómentes.

Minden betető egy betétkönyvecskén évenként 300.000 lej-t tehet be adómentes kamatozás mellett.

Betéteket a postahivatalok vesznek fel és kifizetéseket is ők eszközölnék az intézet számlájára.

Select mozgóban

Óriási sikerrel fut!

„AZ ŐRÜZŐ”

Szenzációs kalandordráma, főszerepekben: Hans Albers, Eggerth Marta, Gerda Maurus.

Hétfőn

„IGLOO”

a legérdekesebb és legmerészebb kulturfilm az eszkimók életéből.

vasutasok fizetésével és a nyugdíjasok illetményeivel, el lehet-e hárítani a vasúti sztrájkot, amelyet a vasutasság már elhatározott március elsejére délelőtt 11 órától délután 1-ig, ha a járandóságoknak csak 40 százalékát folyósítják.

Képek és színek a piacra

Berlin, február 25. századbeli főváros külföldi tovasodás első impressziója város a modern hány napig senki gát e modern Bolyton építenek egyre térségesebb városrészek szűlnek egészségesebb denitű a legnagyobb chánikai apparátus fűtés, földalatti pesztó pontosság

Néhány napig szédítő sodrásba látja, hogy az ipari hihetetlen fejlődés német metropol mas állomások óriási színházai építkezések: csak lat a németek n duhjkodás ezer si formában. N vésztől a sokig, tig, a multtól undorító uccait éjjeli lokálják károk, agitátor nak egymással, holnapnak élnek

De a külföldi káig. Ha berlin bekapcsolódik a zi, hogy valam talanság van a

MINDE

dok entuziazm marosan valan váltja fel. A es mok régi Berl nagyáruadások Berlinének n rül a keleti vá helyek, a kold dék hanyódná városrészekben görnyedtek 30 asszonyokat a merni a női lau- vagy An ják, hogy van nak palotákto áruházak, — i ják, hogy léte Olyan nyom hogy akaratla nekülni innen nyomorból, ör állomást, ahol csavargók, ré len anyák, ak Kustrinerplat kedői. A gyo visz a széles mintha sovén számára épít den Berlin a hitlerista k

A nagyszén nagy keverék zonytalanabb ros. Mintha alatt élne, e

3143 milliomos — 8 millió munkanélküli...

Képek és színek a mai Berlin életéből. A grófnő maga megy vásárolni a piacra és a hivatalos sajtó elhallgatja az öngyilkosságokat

Berlin, február 25. Berlin igazi XX. századbeli főváros. A vonatról leszálló külföldi tovasodórkák a zúgó metropolis első impressziói. Azt hiszi, hogy ez a város a modern ember igazi hazája. Né hány napig senki se tudja kivonni magát a modern Babilon varázsa alól. Folyton építenek és újjáépítenek. Új, egyre térésebb és egyre levegősebb városrészek születnek, a környék egyre egészségesebb és esztétikusabb, mindenütt a legnagyobb komfort és a mechanikai apparátus: villamosság, gőzfűtés, földalatti vasút, telefon etc., elképesztő pontossággal működik.

Amit az átutazó idegen lát

Néhány napig él az ember ebben a szédítő sodrásban, de ezalatt csak azt látja, hogy az ipar és az építkezés terén hihetetlen fejlődés ment keresztül a német metropolis. Bankpaloták, hatalmas állomások 4-6 szinpárral, stúdiók, óriási színházak, gigantikus méretű építkezések: csak azt látja, hogyan mutat a németek metropolis. Ugyanez a duhokodás ezer és ezer megnyilatkozási formában. Nyugatról Keletig, a kevéstől a sokig, a primitívől a raffináltig, a múlttól a jövőig, a régi Babilontól a modern metropolisig, ahol az építkezés uccáitól az új város elképesztő éjjeli lokáljáiig, ahol éjjelként ban károk, agitátorok, bajnokok találkoznak egymással, mindazok, akik csak a holnapnak élnek.

A másik Berlin

De a külföldi szédülete sem tart sokáig. Ha berlini családokon keresztül bekapcsolódik a mindennapi életbe, éri, hogy valami megfoghatatlan nyugtalanság van a levegőben. Az első na-

bén; minaha most került volna ki a katalizmából és egy fenyegető erupciónak megy elébe. A berlini ember nehéz, kétségbeesett élete óráról-órára egyre jobban táru fel. Az ismertnevű pár, amelyet nap-nap után látsz a szálló hallgatóban, bőségben él, de egymillió márká adóssága van. A a könyvkereskedésben, ahol forrásmunkák után kutat, az elárúsító új bőröndöt ajánl fel eladásra. Ha azonnal kifizeted, elintézhetsz hátralekös lakbérét. A volt császári udvarhölgyek nyelv- és zongoraleccékkkel próbálják megkeresni a betető falatot. Az egyik kabareban X. herceg mossa az ablakokat és a tulajdonos készséggel ajánl fel egy vadonatúj autót, a vétel 20 százalékaért. Elegáns hölgy régi ékszereit állítja ki a lokál bejáratánál. Azonnal megvehető.

Ha polgári családhoz, vagy hivatalos, az ebédhez. A vendéglátók elmondják, egyféle ételt és feketét szolgálnak fel, hogy a lakás 5 szobája közül négy kiadó, zongorahaszználattal együtt. Ebéd-idő alatt 10-20 hitelező jelenik meg a háznál. És ha teára vagy hivatalos vagy lamelyik előkelő hölgyhöz, egy szobalányt találsz a hatszobás apartementhez, egyetlen kocka cukrot adnak a teához. Az uccán koldusok raja vesz körül és szivbemarkoló hangon tárják fel tragédiájukat. Eredeti grófnők maguk mennek a piacra, szatyorral a karjukon. Nyomorról árulkodik a polgári életnek ugyszólván minden megnyilatkozása.

„Szentimentális bolsevizmus”

Az idegenre nyomoztatólag hat az, hogy milyen nem osztály, hanem helyzetbeli különbség van a proletárizálódó polgárság nagy többsége és egy réteg között, amelynek van bőven pénze, amely két marokkal szórja keresményét, mert nem tudja, hogy mit hoz a holnap. A németek mintha már beletördtek volna ebbe a bizonytalanságba,

Hasonló - de...

Az igazgyöngyöt sikerül meglepő jól utánozni. Külsőleg a megtévesztésig hasonlít a valódihoz s mégis mily óriási különbség van a kettő értéke között. Így áll a dolog az ELIDA Lanolin-szappannal is. Igaz, hogy utánozzák, de tökéletes minőségét nem érik el. Ügyeljen tehát a vásárlásnál erre a névre:

ELIDA LANOLIN SZAPPAN

sőt tudományos nevet is adtak beletördésüknek: *szentimentális bolsevizmus*. Ez a mai német élet szociális realitásának nagy ellentmondásai, politikai konfúziói csak az idegen számára képeznek rejtélyt. A németek mindent látnak, tudnak és statisztikába merítnek. Nyáron a Wannsee megtelik pompás magány-yachtokkal, a színházak előtt szédületes autók várakoznak, viszont a Berlin körüli erdőket rohammal veszik be a hajléktalanok, a sápadt és roskatag járókelők, akik nem

esznek mindennap és akik számára a tél egyenlő a halállal. Tizenhatmillió német családfő keresménye nem éri el a havi háromezer lejt, másik tizenhárommillió 3-5000 lejt körül keres. A hitlerista statisztika szerint 3143 milliomos él Németországban és ezzel szemben 8 millió munkanélküli. És a munkanélküliek hadserege napról-napra nő. A hivatalos sajtó azonban nem közli az öngyilkosságokat és arról ír, hogy rövidesen ismét fellendül a gazdasági élet... (f. b.)

Programot adott Kolozsvár polgármestere

Csak dolgozni akar a kolozsvári városi tanács és hallani sem akar politikáról

Cluj-Kolozsvár, február 25. (Az Uj Kelet tud.) A kolozsvári városházán most nincs hangos reklám, nincs politikai tülekedés. Az interimár bizottság, Deleu Victor dr.-ral az élén dolgozik, anélkül, hogy ennek a munkának nemzetiszínű zászlókkal csinálnának reklámot, anélkül, hogy a tanács tagjait különböző politikai pártokban fáklásmenettel ünnepele. Ennek a szorgalmas munkának már komoly eredményei vannak, amelyeket nem szabad lelkiesinyelni. A város ügyeinek dzsungeli összevisszaságában rendet teremtett ez az interimár bizottság, melynek élére olyan került, akit eddig senki nem ismert, de akinek olyan érdemei vannak a város vezetésében, mint egyik elődjének sem. Hogyan került éppen Deleu Victor dr. a kolozsvári városházára, az még politika: a politikai élet véletlenjének egyike és igazán a szerencse különös véletlenje is: éppen az erre legalkalmasabb, dolgozó, szorgalmas és lelkiismeretes ember lett Kolozsvár polgármestere.

A városrendezési terv

A szombati programadó nyilatkozatot nagy érdeklődés előzte meg. Tagadhatatlan, hogy ez a program, melyet Deleu Victor dr. elfoglaltsága miatt Flaviu Laurenciu dr. alpolgármester közölt a lapok munkatársával, a választások előtti hangulatban született, de az is tagadhatatlan, hogy száraz tényeket sorol fel és kezdődnek, a vásárcsarnok építése, mely

olyan öntudatot árul el, amely egymagában biztosíték a város jövőbeni vezetésének zavartalanságára és komolyságára.

— Ahelyett, hogy igérnénk — hangzott a nyilatkozat —, kész dolgokkal jövünk. Az interimár bizottság inagurálása óta a legfontosabb munkáknak a városrendezés problémáját tartottuk. Erre vonat-

kolozlag a város mérnöki hivatala tervet dolgozott ki, mely megmutatja, hogy milyen irányban terjed a város, melyek azok a lehetőségek, amelyeket a város fejlődése és terjeszkedése kimeríthet. Pontos, statisztikai adatokkal, mérnöki tervekkel formálju két a jövőben Kolozsvár képét és ebben az első szempont z, hogy Kolozsvár városi jellegét kidomborítsuk, a város külső képét szebbé, modernbbé tegyük. E munkák közé tartozik a város uccáinak rendbentartása, az aszfaltozások, amelyek néhány héten belül megkezdődnek, a vásárcsarnok építése, mely

már munkában, egyszóval Kolozsvár történelmi szerepéhez és fővárosi jellegéhez méltó külső képet adni a városnak.

Harmonikus együttműködés

— Ezt a munkát anyagi lehetőségeinkhez kell idomitanunk. Most folynak a költségvetési munkálatok. Reális költségvetést alkotunk, amelyből töröljük azokat a tételeket, amelyeket a város amugysem inkasszálhat soha. Nem akarunk kellemetlen meglepetéseket, nem akarjuk, hogy olyan kiadásokat vegyünk fel költségvetésünkbe, amelyekre azután az inkasszók során nem kapunk fedezetet.

— E költségvetés keretében akarja megvalósítani a város kulturális programját is. Az iskolák és kulturális intézmények támogatása egyik főgondunk, ami a szegények és munkanélküliek támogatását illeti, a város tovább folytatja azt a politikát, amelyet megkezdett és amely a szegénysorsu lakosság megelégedését már régen kivívta.

— Nem akarunk politizálni, nem akarunk ellentéteket még át sem hidalni, mert hallani sem akarunk ellentétekről. Az a meggyőződésünk, hogy a társadalmi rétegek összefogásával, a városban élő nemzetiségek békés együttműködésével alkossunk, amit alkothatunk.

Eddig szól a hivatalos program, mely nem dicsekvő, nem teng túl fraízisokban, hanem valóban komoly és odaadó munka bizonysga. A választások valószínű sikere alkalmat ad majd a városi tanácsnak, hogy programját teljes egészében meg is valósítsa. (b.)

— Hoover tíz nap múlva elhagyja Washington. Londonból jelentik: Hoover tíz nap múlva utba indul paloaltói birtoka felé, ahol legalább háromnegyed évig fog tartózkodni, hogy kipihenje elnöksége fáradalmait.

EGYEDÜL

MINDENKI ELLEN!

pok entuziazmusát, a debü varázsát ha marosan valami megdöbbenő levertség váltja fel. A császárok és a miniszteriumok régi Berlinjének, a filmgyárosok, nagyvárosok és lokáldulajdonosok új Berlinjének meglátogatása után sor ke rül a keleti városrészekre, ahol a menhelyek, a koldustanyák, a filléres kifőzdek hányódnak egymásra. Ezekben a városrészekben a lányok betegek 25, és görnyedtek 30 éves korukban. Látsz asszonyokat akikben fel sem lehet ismerni a női formákat. A piszkos Breslau- vagy Andreas uccában nem tudják, hogy van-e Reichstag, hogy vannak palotáktól övezett széles uccák, áruházak, — itt talán már azt sem tudják, hogy létezik egy Németország.

Olyan nyomasztó itt az atmoszféra, hogy akaratlanul is elfog a vágy: menekülni innen, ebből a sötétségből és nyomorból, örökre elhagyni a sziléziai állomást, ahol nyüzögnek a gyilkosok, csavargók, részegesek, hülyék, felelőtlen anyák, akik eladják lányaikát és a Kustrinerplatz gorillafejű leánykereskedői. A gyorsan tovasikló taxi vissza visz a széles boulevardokra, amelyeket mintha sovén nacionalista tüntetések számára építettek volna... Vajjon a modern Berlin építései előre megéreztek a hitlerista korszakot?

A bizonytalanság vad forogtatásában

A nagyszerű és az undorító furesa, nagy keveréke a mai Berlin: a legbizonytalanabb és a legnagyobb várossal. Mintha állandóan ostromállapot alatt élne, egy közelgő háboru. küszö-

MAJESTIC HOTEL

Bucuresti, Calea Victoriei 40. Bucuresti Teatrul National mellett. A legelegánsabb, legkényelmesebb és legolcsóbb szálloda.

MODEON BERENDEZÉS

Fürdőszobás szobák 200 lejttől Egyszerű szobák 100 lejttől
Ebben az árban a fűtés és taxák is bennefoglaltatnak

Colfescu szerint a zsidók még a gettóban élnek és megméltelyezik a keresztény társadalmat

Cătuneanu professzorral az élén szépszámu antiszemita hallgatóság gyűlt egybe a szeszűgyűlésen, hogy Colfescu vádbeszédét megfessék. Hétfőn folytatja beszédét Colfescu

Bucuresti-Bukarest, február 25. (Az Új Kelet tud.) Szombaton délelőtt úgy gyűlt a nép a szeszmonstreper tárgyalóterembe, mintha kivételes látványosságot hirdetett volna ide egy élelmes impresszárió. Főként élőkél vendégei voltak a tárgyalóteremnek, közöttük Cătuneanu egyetemi tanár, aki ugylátszik, hogy a községi választások politikai küzdelmeihez propaganda anyagot jött gyűjteni a szesz tárgyalásra.

Cătuneanu kíséretében néhány egyetemi hallgató is tiszteletet tette a tárgyaláson, hogy a LANC minél számosabb és tekintélyesebb képviselőt nyerjen. A Vasgárda természetesen nem nézhetett tétlenül Cuzák felvonulását és meg is jelent a teremben Bănică, a Vasgárda kolozsvári diákvezére, néhány hívével.

Igy a monstreper mai tárgyalásának közönsége egészen különös keverék volt, mely Colfescu Jonel ügyész vádbeszédét jött meghallgatni. Nos, ezen a beszéden volt is mit hallgatni, mert Colfescu egy kis megszakítással reggel féltiztől déli kettőig egyfolytában beszélt és közben olyan dolgokat is mondott, amelyek valószínűleg meg nyerték a cuzista és vasgárdista hallgatóság tetszését.

Az állam jövedelmeinek esőkkenése

Azzal kezdte beszédét, hogy a tanuk az egész tárgyalás alatt a vádlottak és a védők pressziója alatt állottak és ebből a szempontból a monstreper a Vulpeanu tárgyaláshoz hasonlít, amelyen bebizonyított, hogy a tanuk korrumpálását egy ügyvédi irodából irányították. Rátér annak ismertetésére, hogy a szeszadócsalások milyen mértékben károsították meg az államot, 1929-ben jelent meg az új szeszűgyűlés, amely a borszesz adóját 30, a terményszesz adóját 114 lejből állapította meg, literfokonként. Ez a törvény adott aztán lehetőséget a szeszeseznek az adócsalásokra, mert az előállított terményszeszt úgy adóztatták meg, mintha borszesz volna. Az államkasszába 1925-ben 1 milliárd 325 millió, 1926-ban 1 milliárd 355 millió, 1927-ben 1 milliárd 777 millió, míg 1928-ban 486 millió, 1929-ben már csak 380 millió, 1930-ban 180 millió és 1931-ben mindössze 30 millió lej folyt be szeszadóból. Az utóbbi három év adócsökkenései mutatják, hogy milyen mértékű volt az adóeltitkolás.

Hosszasan ismertet, hogy milyen módon akadályozták meg a szeszgyárosok a kontrollt, hogyan vesztegettek meg mindenkit, aki közelükbe került. Hangsúlyozza, hogy ezek az egész ország területén megtörténtek, megvesztegettek a tanukat, ebben a munkában Rotschild Sándor járt elől.

A gettóban gyökerező zsidó szellemiség

Meg kell állapítani, — mondotta ezután Colfescu — hogy a vádlottak 99 százaléka zsidó.

A védőügyvédek tiltakoztak ellene, hogy Colfescu nemzetiségi kérdést csináljon a szeszűgyűlésen, mire Colfescu a következőket mondotta:

— Engem nem lehet azzal vádolni, hogy más szemmel nézem a románokat, mint a többi nemzetiséget. A törvény mindenkinek egyforma védelmet nyújt, de az mégis tagadhatatlan, hogy ezeknek a vádlottaknak a többsége zsidó, akik könnyebben követhették el bűncselekményeket, mint például egy hasonló helyzetben lévő román. Ezek a zsidók még nem kerültek ki a gettóból, egész szellemi segük még a gettóban gyökerezik és onnan erednek az ilyen bűncselekmények, amelyek a többi néprétegeket megméltelyezik. Minket keresztényeket összetart a keresztusi hit, az egész világon. De nem hevít ugyanaz az érzés a zsidókat, akik ebben a perben vezetőszerepet játszanak.

Ezután eseteket mesélt el Colfescu a zsidókról, amelyeket a védők többször megszakítottak, úgy hogy Colfescu végül két eset közül csak egyet mesélt el.

Olcsóbban, mint a törvény

A beszéde további részében sem fukarkodik különböző jelzőkkel Colfescu. A vádlottakat perverz bűnözőknek minősíti és megállapítja, hogy „kloaka ez, mely a többi szociális rétegek vérért szivattyúzza, megtöltötte zsebeit és alkohollal töltötte

meg a népet — olcsóbban, mint ahogyan azt a szeszűgyűlés előírja“.

Ismerteti a tervszerűséget, amely a szeszadócsalásoknál észlelhető volt, az összes szeszfinomítókat és raktárakat az állomás körül összpontosították, hogy a feketeszesz gyűjtőhelye együtt legyen és közel a közlekedésügyi eszközökhöz.

Védelem és vádlottak — egy kutya

Ezután a vádlottakról külön-külön beszél. Foglalkozik a munkásokkal is és ismételt hangsúlyozza, hogy a védelem egész idő alatt terrorizálta a tanukat,

KÖZGAZDASÁG

Teljesen leállt a román tűzifaexport

Magyarország túlzott követelése miatt nehezen haladnak a kereskedelmi tárgyalások. Romániának engedékenykedni kell megmenteni a tűzifaexport szomorú helyzetét

Cluj-Kolozsvár, február 25. A romániai fapiac és faexport helyzetéről egyik nagy fávállalat vezetője a következőképpen tájékoztatta az Új Keletet.

— Már a múlt évben, mint aggasztó jelenséget könyveltük el, hogy Magyarország felemelte a fa vasuti tarifáját, mert védekezni akart a romániai fa beözönlése ellen. Már akkor felmerült az a kívánság, hogy Magyarország sürgős és egyben körültekintő meggyezést kell létesíteni, mert ha Magyarország elzárja a piacot a romániai fa elől, a romániai faexport súlyos helyzetbe kerül. Ezzel szemben az történt, hogy Magyarország épügy, mint Románia, egyre inkább az elzárkózás politikáját folytatta. A kliring-szerződés megszűnése szintén súlyosbította a helyzetet. A kompenzációs üzlet teljesen kudarcot vallott. Aggályos az is, hogy esleg még a kereskedelmi szerződést sem újítják meg márciustól.

Az elzárkózás politikája egyelőre csak reánk hátrányos. A mi exportvállalataink viselik az elhamarkodott elzárkózás minden következményét. Magyarország ragaszkodik ahhoz, hogy csak olyan államtól vásároljon, mely neki vejóje.

Románia az import kontingentálása folytán alig enged be árut, minek

következtében a román tűzifa elveszti magyarországi piacát.

Hiába volt a szindikalizálási törekvés, helyzet az, hogy a tűzifaexport a szoros értelmében leállt. A tűzifaexportörök nagy reménységgel várják Tilea Viorel miniszterelnökségi államtitkár tárgyalásainak eredményét. A tárgyalások folynak Budapesten.

Románia elsősorban fát és olajat ajánl Magyarországnak, míg Magyarország villamosági gépei és vegyészeti cikkei előtt akarja megayitítani a vámhatárokat.

A faexport tizenhétmillió pengőt reprezentálna, az olaj hét-nyolcmillió pengőt. Összesen tehát huszonegy millió pengős áruforgalom meghatározásáról lenne szó.

Igy papíron tehát biztató lenne az ügy, sajnos, a helyzet azonban az, hogy a magyar követelések túlzottak és így a meggyezésre való kilátás nem a legjobb.

Nagy baj az is, hogy Magyarország nem szorol rá a romániai exportra, ez pedig fokozza igényeit és nehezíti a tárgyalásokat. A román kormány meg kell hogy tegye azt, hogy különös kedvezményt ajánl fel és így biztosítja az utat a román fa számára.

5,772.326 lejt vettek ki, tehát 16,266.818 lej szaporodás történt. A műveletek száma ezekben a napokban 9.194 betét és 1124 kivét volt.

Ez a közönség bizalmának és az intézet jó megszervezésének bizonyítéka. 1932-ben az összbetétek összege 681 millió 711.764 lej, az összes kivétek összege pedig csak 496.724.414 lejt tett ki.

1933 december 31-én az összes betétek összege 809.247.574 lej volt az 1931 december 31-ki 625.260.294 lejjelel szemben. Tehát a növekedés az 1932. év folyamán 184.937.350 lej.

Az ország jelenlegi pénzügyi helyzetéhez viszonyítva ez a növekedés igen öröndetes jel.

A műveletek száma 1932-ben: Betétek a központnál: 53.157 művelet; a posahivataloknál 59.840.

Kivéteknél a központnál: 40.614 művelet; a postahivataloknál 30009.

Összesen: a betéteknél 112.997 művelet és a kivéteknél 70.623 művelet. A tartalékalap 68,558.516 lejjel emelkedett.

1932-ben a betétek után fizetett kamat 4 és félszázalék volt és ugyanez maradt 1933-ban is, adómentességgel.

A mérleg és a jelentés számai bizonyítják az intézet mobilitását és a közönség bizalmát a postatakarékpénztár iránt, az országra nézve pedig bizonyítéka ez az általános bizalom helyreállításának, ami különösen kiemelendő. Különösen tapasztalható, hogy a kö-

Comaltine az erő és egészség forrása

Mikor az ügyvédek ez ellen tiltakoztak, Colfescu a következőket mondotta:

— En a védelem alatt a vádlottakat értem.

Hangsúlyozta, hogy a vádlottak óriási vagyont harcosoltak össze a szesz manipulációból. Egyiknek 40 millió lejes folyószámlája volt, egy másiknak sokkal több. Ugyanakkor raktáraikban nevésségen kicsi forgalmat mutattak ki.

Egy fantasztikus vagyon
Szerinte az egyik vádlottnak 1927 és 1931 között a Mezőgazdasági Banknál 4 millió, a Leszámitoló Banknál öt millió, a Hermannstedter Banknál 45 millió 587 ezer 674 lej folyószámlája volt. Bankbetétje 1929-ben 25 millió, 1931-ben már csak 740 ezer lej.

Ezután a törvényszakaszokat idézte, amelyek alapján a vádlottak megbüntethetők. Déli két óraker Colfescu félbeszakította beszédét, amelyet hétfőn folytat.

zönség érdeklődése a folyószámla, csekk és átutalási osztály megnyitása iránt egyre nő és mivel nyomtatékosan kéri, ezeknek az osztályoknak a megnyitását, az intézet vezetősége elhatározta, hogy megteszi ezek felállítását a szükséges intézkedéseket az 1932 októberi szervezeti törvénynek megfelelően.

Az 1932. év jelentésében olvasható, hogy ezek az osztályok nagyrésztben már szervezettek és nem sokára megkezdik a működésüket. E tény fontossága nem szorul külön kiemelésre.

Nagykárolyba helyezik a vasuti felügyelőség szatmári alosztályát. Nagykarolyból jelentik: A napokban a szatmári vasuti felügyelőség osztálymérnökségétől Rác főmérnök vezetésével bizottság járt Nagykarolyban és a CFR igazgatóságának sürgős rendeletére felmérték a volt megyeháza összes helyiségeit. Ugyanis minden valószínűség szerint a vasuti felügyelőség most Szatmáron levő alosztályát, nevezetesen az osztálymérnökséget, Nagykarolyba helyezik. A vármegyeháza mostani beosztása — a mérnökök szerint — átalakításokat igényel, amiért is sürgős költségvetést készítenek az átalakítási munkálatokról. Egyidejűleg — amiről már többször szó esett — a volt megyeház épületében levő tanítóképző intézetet Szatmáron fogják elhelyezni.

Szatmári piac. A szatmári piacon a multheti nagy kereslet után némi visszaesés észlelhető. A buza 650—670, kukorica 220—230, rozs 485—495, borsó 23—25, búkköny 300—320, lencse 10—11, fehér bab mázsája 240—270, burgonya kilója 3—5, széna mázsája 95—110, száma 55—65, csirke (párja) 35—45, tyúk (párja) 55—65, lud (hizott, darabja) 85—110, lud (sovány) 55—70, kacsa darabja 45—55, tojás darabja 1—2, tej literje 5, tejfel 15—22, turó kilója 18—25, vaj kilója 75—85, élő hal kilója 28—35—50 lej. Magvak: lucernamag mázsája 2200—2500, lóheremag 1800—2000, napraforgó 370—380 (emelkedés, ami az export eredménye), zab 250—270 lej. Hízott sertés élősúlyban kilónként 14—16 lej.

EGYESÜLETI ÉLET

Menza-bál. Már csak egy hét választ el március 4-től. Ezen a napon rendezi meg a Zsidó Diákszegélyző és a zsidó egyetemi ifjuság az idei Menza-bált. A kolozsvári zsidó társadalom és zsidó ifjuság lázasan készülődik a diákság báljára, amelynek fényes sikerét minden tekintetben biztosítja a városzerte megnyilvánuló nagy érdeklődés és azok az előkészületek, amelyeket a báli hölgybizottság és a diákság tesz meg a rendezvény érdekében. Ugyanitt kérjük a hölgyeket, hogy legkésőbb szerdaig ejtsék meg az elszámolást a tiszteletjegyekről.

A kolozsvári Zsidó Nőegylet ma, vasárnap délután 5 órai kezdettel tartja meg szokásos teadélutánját a Newyork kávéház télikertjében.

Nagy purimbál március 11-én. A kolozsvári Aviva-Barisszia, a Wizo és a többi cionista szervezetek március 11-én nagyszabású álarcos és jelmezes purimbált rendeznek. Az estélyre már most lázasan készülődnek az egyes csoportok és minden valószínűség szerint fényes siker fogja koronázni az idei purimbált.

PETROMAX
petróleum gázizzó
lámpával

a villanydíj
egynegyedert világlíthat
Ügyeljen a márkára

Takarítassa szőnyeg
geit villamos por-
szívómmal
órabérért

Ma ko V. Cluj,
Cal. Reg. Ferdinand 43—45. Telefon 4-53.

Fischer
hogya
és

Vita
A

Bucuresti-B
Kelet tud.) A
sén megkezdte
ságygymiszte
amely kimond
megszüntetés
rásbíroságot le
deni georgista
latot, rámutat
rásbíroság m
jelent megal
mert ezzel szer
cót, hat vizsa
más járásbíró
háromszor an
szüntetett bíró

Constantine
hogy a törvén
ni kívánt jár
illetékes meg
nek munkája
és feleslegess
cók létesítés
tokra már esa
az ostromáll
telyes részébe
a vizsgálatot.

Dr. Fischer
minisztert, ho
az állam bel
tekintetében.
zete nem enge
azonnali rend
mányt, hogy
dent a kiskere
léseinek kifize
tudják az áll
munka értéké
már híjján v
tatásához szü
időben csak a
sitotta az álla
sokat tudtak
emberek köve
folyósítani. E
lam bizonyos
tásával akarja
di, hogy mily

A p
Na
va

Csereüzi

Satmar-Sza
Kelet tud.) A
mai azon hir
kel ezeltől S
leti vasuti
Szatmár, h
megcáfolták

Söt nemes
Szatmár a k
még azt a n
zik Szatmár
ságnak Nag
után is Szat
Hogy mié
kerületi iga
osztályait is
dekes kuliss

A vármeg
lyiségekben

Vértisztítás
Páter vér
részére kü
felhőttek r
kelt haszna
tanást (Ar
genyvesedé
vörösséget,
szívesen a
riákban, g
szerész —
be ezt a te
esomagon
delmények
Brasov, Ho

Fischer József dr. követelte a kamarában, hogy az állam fizesse ki a kereskedőkkel és iparosokkal szemben fennálló tartozásait

Vita bizonyos járásbírók megszüntetése fölött
Álhir Madgearu lemondásáról

Bucuresti-Bukarest, február 25. (Az Új Kelet tud.) A kamara ma délelőtti ülésén megkezdte a vitát Popoviciu igazságügyi miniszter törvényjavaslata fölött, amely kimondja bizonyos járásbírók megszüntetését, viszont néhány más járásbírókat létesít. Constantinescu Bordeni georgista képviselő támadta a javaslatot, rámutatva arra, hogy a néhány járásbíró megszüntetése távolról sem jelent megtakarítást az államra nézve, mert ezzel szemben öt törvényszéki székletet, hat vizsgálóbírói kabinetet és két más járásbírókat létesítenek, amelyek háromszor annyiba kerülnek, mint a megszüntetett bíróságok.

Constantinescu Bordeni javasolja, hogy a törvénytervezet által megszüntetni kívánt járásbírókat esatolják az illetékes megyei törvényszékhez, amelynek munkája eképpen tehermentesítődik és feleslegessé teszi új törvényszéki széklet létesítését. További vizsgálóbírói posztokra már csak azért sincs szükség, mert az ostromállapot alatt a vétségek tekintélyes részében katonai fórumok vezetik a vizsgálatot.

Dr. Fischer József kérdi a pénzügyminisztert, hogy mit szándékozik tenni az állam belső tartozásainak kifizetése tekintetében. Az államkassza súlyos helyzete nem engedi meg az összes tartozások azonnali rendezését. Kéri azonban a kormányt, hogy tegyen meg legalább mindent a kiskereskedők és iparosok követeléseinek kifizetésére. Ezek évek óta nem tudják az államnak szállított áru és munka értékét megkapni és emiatt ma már hiján vannak a mesterségük folytatásához szükséges tőkének. Az utóbbi időben csak azoknak a követeléseit folyósította az állam, akik különböző befolyásokat tudtak igénybevenni, holott a kisemberek követeléseit soron kívül kellene folyósítani. Egyes verziók szerint az állam bizonyos kölcsönkötvények kibocsátásával akarja tartozásait rendezni. Kérdi, hogy milyen tervei vannak ezzel kap-

csolatban a pénzügyminiszternek, mert a közvélemény a helyzet sürgős tisztázását kívánja.

A kamara délutáni ülésén Ghimbaseanu a házszabályokhoz kér szót és kifejti, hogy az elmúlt évben interpellált a pénzügyminiszterhez, hogy Kisküküllő megye 29 nyugdíjasának évek óta nem intézik el nyugdíjkérvényeiket. Interpellációját a házelnökség átküldte a nyugdíjpénztárhoz, ahonnan ma kapta a választ, illetve egy nyomtatványt, amelyben azt kéri, bizonyítsa be, hogy nincs elválva, hogy kiskorú gyermekeivel együtt él, hogy semmiféle állami hivatalt nem tölt be. Ime, ha ilyen módon intézi el a nyugdíjpénztár az összes kéreéseket, el lehet képzelni, hogyan bánanak a szegény nyugdíjasokkal, ha a kamara elnökének az átiratára így válaszolnak.

Ernest Ene az egyenes adótörvényhez szólal fel. Megállapítja, hogy a törvény 640 millió lej adóösszállítást jelent, ebből 500 millió jut a parasztságnak. Az új épületekre kivetett adókról 100 millió fog befolyjni, míg az új házakba befektetett összeg 45 milliárd. Ha 10 százalékos adót vetnének ki az új házakra, akkor 450 milliót tenne ki ez az összeg. Ellene van a 200.000 lejen felüli jövedelmek globális adója leszállításának.

Ene hozzájárul az adóeltérőkről szóló intézkedésekhez, mert ezek a diszpozíciók nem sújtják a becsületes adófizetőket.

Stan Ghitescu gheorghista megállapítja, hogy a törvény nem redukál mást, mint ott, ahol amugysem lehet az adót behajtani.

Bucuresti-Bukarest, február 25. Egyes körökben ma az a hír járta, hogy Madgearu a költségvetés összeállításának nehézségei miatt lemondott volna. A hírt megcáfolják, egyébként is Madgearu ma aktív részt vett a kamara ülésének vitáiban.

A prefektúra kényelme miatt Nagykarolyba helyezik át a vasutigazgatóság szatmári maradványait

Cserélték, ahol kereskedő, iparos és tisztviselő egyformán károsodik

Szatmar-Szatmár, február 25. (Az Új Kelet tud.) Alig ültek el az öröm hullámai azon hírek hallatára, hogy az évekkel ezelőtti Szatmárról elhelyezett kerületi vasuti igazgatóságot visszakapja Szatmár, hivatalos helyről már is megcáfolták ezeket a híreszteléseket.

Sőt nemcsak, hogy nem kapja vissza Szatmár a kerületi igazgatóságot, de még azt a néhány osztályt is elhelyezik Szatmárról, amelyek az igazgatóságnak Nagyváradra való költözése után is Szatmáron maradtak.

Hogy miért fogja Szatmár városa a kerületi igazgatóság utolsó itt maradt osztályait is elveszíteni, annak igen érdekes kulissza titkai vannak.

A vármegyei prefektúra igen szűk helyiségekben és két épületben kénytelen

elosztva működni és azért dr. Osian Gavril prefektus elhatározta, hogy megszerzi a prefektúra elhelyezésének céljaira a vasut birtokát képező Árpád utcai épületet, melynek nagyrészt most az igazgatóság Szatmáron működő hivatalai foglalják el.

A prefektus ilyenirányú kérelemmel fordult a minisztériumhoz és felajánlotta az épületet cserébe a Nagykarolyban lévő volt vármegyeháza épületét, amely ma is Szatmár megye tulajdonát képezi.

A minisztérium most bekerete a 2 épület tervrajzát és a CFR utasításra Rácz vasuti főmérnök mar szemlélt is tartott a nagykarolyi vármegyeházán, ahová a csere létrejötté esetén a közlekedésügyi

Tiszta vér — tiszta bőr

Vértisztításra ne használjon kenőcsféléket, hanem tartson alapos kurát Prof. dr. Péter vértisztító teájával. Úgyeljen arra, hogy felnőttek és kisgyermekek részére külön-külön keveréket készült. Középszkolai korban levő leányok és fiúk a felnőttek részére összeállított keveréket használják az eredeti csomaghoz mellékelte használati utasítás szerint. Prof. dr. Péter vértisztító teája megszüntet patkánost (Anee vulgarist), borsömört, hajótvart, vart, hólyagot, a bőrmirigyek elgennyesedését, fiatalok bőrkülvetésit, skrofulát, ezemát, erős vér okozta orrvérzést, hórvízketegséget. Ezen tea nagyrebecsült háziszser, melyet családok szívesen ajánlanak. Prof. dr. Péter vértisztító teája megyeszékhelyeken drogériákban, gyógyszerárakban azonnal kapható. Ahol nem található, ott a gyógyszerész — kifejezett kívánságra — rövid idő alatt eredeti csomagolásban szerzi be ezt a teát. A feltaláló képe és törvényesen védett aláírása minden egyes eredeti csomagoláson látható. Kapható minden gyógyszerárban és drogériában. Írásbeli rendelvények levelezőlapon a „Csillag”-hoz címzett lerakati gyógyszerár (Brassó-Brasov, Hosszu u. 5.) címén is intézhető.

Kenyér van a házban.

Pó van a házban;

HÁT

ASPIRIN

BAYER

ASPIRIN

20 Originaltableten in 0,5g

?

miniszter szerint a szatmári vsuti hivatalok átköltözének.

A prefektus tehát mialatt egyrészt igyekszik a prefektúra hivatalait kényelmesen és összpontosítva elhelyezni, ugyanakkor alkalmat ad a vasutnak — sőt szinte kényszeríti — hogy több hivatalot elköltöztessen Szatmárról.

A hivatalok eltávozása mély tűrt fog hagyni Szatmár gazdasági életében és

nem utolsó sorban, mélyen sérti a tisztviselők édekeit is, akik már évek óta Szatmáron laknak valamint némelyikük házat is vett és életük minden vonatkozásban és összpontosítva elhelyezni, tani állomáshelyükről kimozdulni kénytelenek. Eppen azért Szatmár város polgársága, valamint az érdeklét tisztviselők nehéz szívvel néznek a miniszter döntése elé. (f. m.)

Romániát 40 millió lej tartozása miatt kizárták a nemzetközi vasuti forgalomból

Bucuresti-Bukarest, február 25. A nemzetközi forgalmi hivatal, amelynek székhelye Berlin, értesítette a kormányt Romániát ideiglenesen kizárták a vasutak nemzetközi forgalmából, mert a CFR a berlini kompenzációs hivatalnak 40 millió lejjel tartozik. A kizárás addig

tart, míg ezen összeg kiegyenlítését nem nyer. Ebben az ügyben tárgyalások indultak meg a CFR és a Banca Nationala között. Addig is az áruszállítványokat esetlegesre, határtóléhatárig kell fizetni az illető állam valutájában.

A Zsidó Diáksegélyező új vezetősége és a zsidó diákság

Ankét a zsidó diákmenzán

Cluj-Kolozsvár, február 25. Az Erdélyi Zsidó Diáksegélyező új vezetősége dr. Farkas Imre elnöklete alatt ankétot tartott a zsidó diákifjúság körében és megbeszélte a diáksággal azokat a problémákat és feladatokat, amelyek rá várnak. A Diáksegélyező elnöke felhívta a diákságot, hogy tradícióihoz hiven teljes komolysággal készüljön fel hivatására, kizárólag tanulmányaival foglalkozzék és igyekezzék minden tekintetben megfelelni a zsidó társadalom várakozásainak és követelményeinek, annak a zsidó társadalomnak, amely nagy erőfeszítéseket tesz a diákok támogatásáért. Dr. Farkas Imre kifejtette, hogy az új vezetőség a régi szellemben óhajtja vezetni a menza ügyeit és fentartja azokat az intézkedéseket, amelyek kizárják a menzáról mindenféle politikai vi-

tát és ha netalán akadna diák, aki a menza szellemét és érdekeit sértő tevékenységet fejtené ki, úgy azt haladéktalanul eltávolítják a menzáról.

Az ankétot megjeent diákok teljes mértékben magukéva tették a Diáksegélyező vezetőségének álláspontját és nagy helyesléssel fogadták az új elnök beszédét. Igéretet tettek arra, hogy az E. Zs. N. Sz. vezetőségét a diákság javát szolgáló munkájában minden igyekezetükkel támogatni fogják.

A diákság körében nyomban megalakultak különböző bizottságok a Diáksegélyező báljának technikai előkészítésére. Az E. Zs. D. új vezetősége és a diákság közötti megbeszélés nagy mértékben járult hozzá e két tényező közötti kapcsolat és szoros együttműködés kiépítéséhez.

Az első milliós nyereményt a Kereskedelmi Hitelintézet R. T. Cluj, sorsjegye nyerte a folyó huzásnál, mely március 16-ig tart. Sors- jegyek még kaphatók a főelárusionál, Cluj, Piata Unirii 20. Ne mulassza el az alkalmat, mert a Kereskedelmi Hitelintézetnél vásárolt sorsjeggyel 10.000.000 lejt is nyerhet!

A harc margójára

1.
Mert most világszerte ünneplik Chájim Náchmán Bialikot, a héber költőt, aki noha héberül ír, azért mégis csak a szó jiddis értelmében zsidó ő, mintegy bizonyítékul annak, hogy nem a nyelv az, amely az illető költő művészetének hova tartozását meghatározza: meg kell emlékezni a palesztinai irodalmi irányok különféleégeiről és harcairól.

Amit ma Palesztinában irodalomnak nevezhetünk, az az a költészet, amelynek gyökere onnan eredt el az orosz-zsidó nyomoruságból, a cár atyuskák falvaiból. Persze ott jiddisül éltek, jiddisül szenvedtek, tehát jiddisül fejezték ki nyomoruságukat azok, kik ma Ereciszráelban héberül dicserik a napot és a pámaillatot, amelyet immár ők is megtudnak érteni és érezni, csak úgy önmagáért, vagyis a szerelem már kezdi jelenteni a szerelmet s az élet az életet és a nő a nőt és a szenvedés a szenvedést, nem pedig szimbolizált misztikumot, és elvonatkoztatott dogmát.

Természetesen héberül nem is lehet úgy megsírni az elkótyavetyélt életet, mert a jiddis csak jobban tudja a reménytelen fájdalomt interpretálni s talán ez az, amellyel az orosz lelkeség kivül, a nyelvével is rokon: ezért voltak elbeszélők s írók, nem pedig költők, amint hogy J. L. Percs s Mendalé Mojerher Szóforim nem is tudták verset írni. De nagyon megtudták írni a zsidót, a talajtalan, a luftmensehet, filozófiájával, lihegésével, könyöklésével, a halálával s halálának történetével együtt ezt meg tudták írni, éppen úgy, ahogy Tolstoj, az orosz nyomoruság nak a hogyváltat, úgy, ahogy Móricz Zsigmond tudta megrajzolni a maga Jánosának a vonalát, megtudták írni úgy, pedig az ő emberük, a Mendalé emberei sokkal bonyolultabbak, sokkal meggyőzőtebbek, mint amazoké. De csak megírták pontosan, egyebet semmit. Mert megkötésük nem voltak, de nem is lehet-

2.
S minthogy a forradalmak előtti irodalom mindég lemege a falvakba az emberek közé, amint hogy a forradalom előtti orosz irodalom börtönök szennyéről s külvárosok moeskától van telítve, amint hogy a francia írók leszálottak Párizs elesettjeihez, úgy volt az nálunk is. A bethámidrásba mentek. Mert nekünk nem voltak városaink s falvaink, mert Odessza nem volt soha a miénk, noha ott vagyunk mi, noha mi mendenütt vagyunk, de még sincs nekünk máshol otthonunk, mint Ereciszráelban és ezért, mi mégis csak bethámidrásba voltunk otthon és így a bethámidrásba szállottak a zsidó írók ezernyolcszázban. Aztán kiverte őket a napsugár onnan is. Hazafelé. És beverték az ekét a földbe. Mélyre. S héberül szidták a rossz időt. S rossz héberséggel szidták. Mert azt, amit megtudták héberül írni, az más volt, mint amit jiddisül tudtak.

3.
És ekkor forduló ponthoz érkezett a héber irodalom. Fordulóponthoz érkezett, mert az egykori regények hősei megcsinálták a konkluziót, a konkluzióját annak, amit ezek az elbeszélők kiprovokáltak belőlük s most már a Jankl zsidó már nem sádhén, már nem ügynök, hanem az, ami minden rendes emberfajnak java része: földmunkás.

Itt állt meg Bialik.
S itt jött a Moznajim.

4.
Ezek a Moznajimisták kimentek a falvakba s elvitték a falvak életét a regényekbe. Slonszki harebaszállt Bialikkal, aki nem bír tovább menni a jesiva ábrázolásánál.

Az irodalom pedig nem állhat meg az ember s világ ábrázolásánál, az irodalomnak vannak céljai s nem elégedhetik meg azzal, hogy megrajzolja a nyomoruságot, a nineset, hanem meg kell mutatnia azt,

amit regényhősei ugyan nélküle is megcsináltak, a harcot és a célt, az élet, az életet a maga valóságában. A harcot pedig Bialik úgy intézte el, hogy nem intézte el, hanem nem ír többet. Ez is egy formája a konzekvenca levonásának.

S Bialik, akinek művészete különben művészet s csak művészet, nem bírta a megmáult világnak ezt a tempóját s ezt az értelmét. Ő mégis csak megmaradt a jesiva mellett, annyi különbséggel, hogy ő mint egy modernebb s művészebb jesiva bocher ért a madár nyelvén is, érti az esti szellő susogását, érti a judeai hegyek színét, érti a palesztinai gyerekek mesé-

jét, de csak érti. Míg vele szemben Slonszki már egészen más vizeken evez Uri Zwi Grünberggel együtt, akik mert fiatalok, ismerik már a munkát a mezőn és saját magukon keresztül ismerik a munkát, hiszen ők már mindannyian kinn voltak a koloniákon, a hegyek alatt. És ők fogják hát megcsinálni az Irást Ereciszráelban, meg fogják csinálni, mert fiatalok és tehetségesek, mert mind azt, amit leirtak azt az élet iratta velük s ők nem egyebek, mint az élet mozgásának krónikásai, mert ők abból az új emberfajtából valók, akik nem adják el honoráriumokért az irásukat és az életükkel élnek és írják az irodalmat.

Ez a fiatalok harca az öregek ellen.
Ez a Ktubin harca a Moznajim ellen.
Ez a mi harcunk.

Adler Hubert

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

Hálás kis nő

A jövő hét műsorának szenzációja és igazi csomópontja a Hálás kis nő bemutatása. Ezt a briliáns 3 felvonásos bohózatot 150-szer adták Budapestben példátlan sikerrel. Aki megnézi, két órára elfelejt minden gondját, buját. Témája a színházi élet fonákjaiból van merítve. Igen nagy kedvvel készül a Hálás kis nőre a szerelvény. Főszereplői: Poór Lili, Vass Piri, Miklósy Margit, Benes Ilona, Czopán Flóri, Tóth Elek, Rajnay Sándor Tompa Sándor. A Hálás kis nő első előadása szerdán este lesz, a második előadása csütörtök este.

Ma d. e. 11 órákor: Feketeszárú cseresznye, 30, 20, 10 lejes helyárakkal. A mozielőadások alkalmával is drágábbak a jegyek, mint a Feketeszárú cseresznye előadása alkalmával vasárnap délelőtt 11 órákor. A legrágább zsöllyeszek 30 lej, a többi jegy ára 20 és 10 lej. Páholy 5 személyre 100 lej.

Volpone, vagy a pénz komédiája. A diadalmas sikerű Volpone, amely kétszer töltötte meg a színházat ujongó, kacagó közönséggel, kedden este harmadszor kerül színre.

A Magyar Színház heti műsora

Vasárnap d. e. 11-kor: Feketeszárú cseresznye. (Ez évadban először. Rendkívül olcsó, a mozihelyáraknál is olcsóbb helyárakkal. Legdrágább zsöllyeszek 30 lej. Páholy 5 személyre 100 lej. Erkély 10 lej. Jegyek már most válthatók.) Ssz.: 55.)

Hétfőn: Nincs színházi előadás.
Kedden este 9 órákor: Volpone, vagy a pénz komédiája. (3-szor. Ssz.: 56.)
Szerdán este 9 órákor: Hálás kis nő. (Budapestben 150-szer adott újdonság. Először! Ssz.: 57.)

Csütörtökön este 9 órákor: Hálás kis nő. (Újdonság másodszer. Ssz.: 58.)

Az Opera műsora

Vasárnap, febr. 26 (este): A fehér aszszony.
Hétfő, febr. 27: Othello.
Szerda, március 1: A madarász.
Péntek, március 3: Szünet.
Vasárnap, március 5 (este): Rigoletto.

CORSO-MOZGO műsora

D. e. 11 órákor vigjáték matiné: Stan és Bran képviselőjelöltek. Mikor a tengerész partra száll. Helyárak 10 és 15 lej.

Minden csak komédia. Operett világsláger. Leo Parry, Betty Aman, Adole Sandrock, Harald Paulsen, Paul Hörbiger, Otto Wallburg.

SELECT-MOZGO műsora

Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órákor:
Az üldöző. Szenzációs rendőrfilm. Főszerepekben: Martha Eggerth, Gerda Maurus, Hans Albers. Műsoron kívül legújabb hangos heti hiroadó.

ROYAL-MOZGO műsora

(Iparkamara új palotájában)
Előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9-kor.
Vasárnap d. e. 11 órákor matiné: Szeretlek, szeretsz, szeret... Operett. Willy Forst legjobb filmje. 10 és 15 lejes helyárak.
Ma, vasárnap: QUICK. Slágeroperett. Lilian Harvey-el.
Következő műsor: Expressházasság. A legszemélyesebb német zenés-vigjáték sláger. Fősz.: Dolly Haas, Fritz Grünbaum, Verebes Ernő, Heinz Rühmann.

Szinkör-Mozgó műsora

Vasárnap 3, 5, 7, 9 órákor: Napsugár az égen. Abraham Pál legszebb muzsikájú filmoperettje. Főszereplők: Eggerth Mártha, Hermann Thimig, Verebes Ernő. Műsor előtt: A legújabb világhíradó.

Hétfő 3, 5, 7 és 9 órákor: Napsugár az égen.

Kedd 3, 5, 7 órákor: Napsugár az égen.

URANIA-MOZGO műsora

Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órákor:
Ha egyszer gond nélkül élhetnék. Gyönyörű zenés vigjáték, főszerepekben: Max Hansen, Ursula Grabley, Adele Sandrock. Műsoron kívül legújabb hangos heti hiroadó.

RÁDIÓ MŰSOR

Vasárnap február 26.

Bukarest, 19.40: Grammfón. 20: Oferbach zene.

Budapest, 9: Hírek, kozmetika, 11.15: Istentisztelet. Utána pontos időjelzés, időjárás. Majd hangv. 2: Grammfónhangv. 3: A földművelésügyi minisztérium előadása. 3.45: Szabadegyetem. 4.30: Pontos időjelzés, időjárás, majd cigányzene. 7: Jégünnepély. 7.30: Dollárkirálynő c. operett. 10: Pontos időjelzés, időjárás, majd cigányzene. 11.45: Jazz.

Bécs, 20: Tarkaest. 22.30: Táncczene.

Berlin, 20: Filharmónikus hangv.

Breslau, 20: Szimf. hangv.

Stuttgart, 19.20: Kabarédalok.

Varsó, 20: Hegedűhangv.

Milánó, 21: Opera.

Róma, 20.45: Offenbach operett.

Prága, 20: Zenél. karnevál.

Brünn, 19: Fuvószene.

Osló, 20: Zenekari hangv.

Stockholm, 19.30: Szólisták hangv.

Toulouse, 21: Operaáriák, 22: Bécsi zene.

Belgrád, 19.30: Operaáriák.

Hétfő, február 27.

Bukarest, 16: Könnyű zene. — 19.40: Grammfón. 20: Román kamarazene.

Budapest, 9.15: Szimf. hangv. 12.05: Ének, gordonkakiséretel. 12.25: Hírek. —

1: Pontos időjelzés, időjárás, 1.30: Testnevelési tanfolyam, időjárás, 1.30: Testnevelési tanfolyam, 2.45: Hírek. — 3.30: Diákféltára. 4: Asszonyok tanácsadója. —

4.45: Pontos időjelzés, időjárás, 5: Trükk felvételek a filmen. 5.30: Jazz. 6: Ambrus Zoltán írói hagyatéka. 6.20: Cigányzene. 7.30: Felolvasás. 8: Filharmónikus hangverseny ismertetése. 8.10: Filharmónikus hangv. 9: Pontos időjelzés, időjárás, hírek, utána időjárás, majd grammfónhangverseny.

Bécs, 19.30: Jugoszláv mű- és népdalok

Berlin, 19.10: Grammfón.

Breslau, 19.30: Táncczene.

Lipce, 20: Szimf. hangv.

Varsó, 20: Operett.

Milánó, 20.30: Kamarazene.

Prága, 21.30: Négyes.

Brünn, 20.40: Nicolai, Mendelssohn, Wagner művel.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy szó 3 lej, vastagabb betűvel 6 lej, Legkisebb apró hirdetés 30 lej. Állástkeresőknek 33 százalékos kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő, Jelligés levelet csak úgy továbbítunk, ha portóhelyeg mellékelve van.

Házasság céljából 30 éves, biztos állású magántisztviselő keresi intelligens zsidó urileány ismeretségét. Nemi hozomány szükséges. Teljes című levelet „Nyugodt élet” jellegével a kiadóba kérek.

Nagyon vallásos, modern házból való jó megjelenésű, intelligens, 30 éves textil kereskedő, tartalékos tiszt, megfelelő hozománnyal megköszönne, vagy tekintélyesebb vallásos kereskedő családba be-nőszülne. Címmel ellátott válaszokat „Házasság” jellegére a kiadóba kérek.

Egy nagy raktárhelyiség műhelynek is alkalmas kiadó. Honvéd ucca 73.

Vásznakat, kelengyét a legfinomabb minőségben alkalmi áron rövid ideig kaphat. Érdeklődni „Vénus” Wesselényi M. ucca 19.

Jól főzni tudó, szigoruan vallásos hiszasszonyt keresek. Családtagnak tekintjük. Fényképet kérünk. Bejáró van. Fleischer Lipót. Zsidó Liceum, Timisoara.

Kiadó fűszerüzlet Lázár ucca ás Apór ucca sarok.

Kapható cca 1500 liter 1931. évbéli kőser selpeszach szilvapálinka a reghini ortodox rabbi hechserével ellátva, Herschdorfer Áronnál Jernuteni, u. p. Reghin. Saját főzése.

Illatszerezetem vezetésére keresek megbízható üzletvezetőnt. Garancia 20.000. „Urileány” jellegére a kiadóba.

Két-három személy lakást, fürdőszobahasználattal és teljes ellátást kaphat. Klastrom ucca 2/b. Óvár.

Club céljainak megfelelő helyiségeket keresünk május 1-re. Irásbeli ajánlatokat Salom Club, Str. Filipescu 6. kérünk.

Március elsejére keresek lehetőleg különbejáratu szobát fürdőszobahasználattal, jutányos áron, lehetőleg a belvárosban. Cimeket „Egészséges” jellegére a kiadóba kérek.

Különbejáratu szoba, üresen vagy bútorozva kiadó: str. Xenopol (Szappan u.) 2. szám.

A do

1931. és palesztinai Belső viszályban lezajló kánok alij leányfarmok kapcsolatok intézetek halmzi ezt a ban: az am nization"-na se és a W dalása seg Ha voltak munkásknők vekedett, f a munkáss kapcsolatai re tett szer aránt. Az azonban, a ért küzden leg; az or mely a mu lehetőséget megvilágítá látoit hely

Az új a dorlása is érkezett a azoknak sz jönnék. Ev mát a sze mozzalom gyobb tö bevándorló (kollektiv dett el, so kánói int hoz (muni munkásknői

Ha már ban, az u továbbra kísérbnie a jeteroszors Berakban szomszédos farm has mos, új r Moacat bucnak ad tek megm

Az új be a koloniák farmokra. nő érkeze kibucokból helyezetkedt rosi muni nális szer hoz. A kétségtele években. nagyobb v arunka, munkások kánoké v

A város privát há déglőkben el. Megál kánok te és más ip A lányok vonta 8— tenként e pedig két

A leány zepette in a faiskolá ami legfő pezi. A howi és vízhiány fáradozás pénzt ah tách-tikva köbméter ruzsálemly nyiséggel telepet. A me! állap kedvező gazdasági dülés és

A ZSIDÓ ASSZONY

AZ ERDÉLYI WIZO HIVATALOS LAPJA

A dolgozó zsidó nő Palesztinában

(Palesztinai levél)

1931. és 1932. évi új életet hoztak a palesztinai dolgozó nők mozgalmába. Belső viszonylatban: az 1932. januárjában lezajlott konferencia, a zsidó munkások alijahjának újramegindulása, a leányfarmok fellendülése, a szervezeti kapcsolatok megerősítése és a gyermekintézetek hálózatának kiterjesztése jellemzi ezt a periódust. Külső vonatkozásban: az amerikai „Pioneer Women Organization”-nal való kapcsolat megerősítése és a WIZO belső nehézségeinek áthidalása segítette elő a további fejlődést. Ha voltak és vannak is nehézségek, a munkások mozgalma kétségtelenül növekedett, fejlődési útja konszolidálódott, a munkásszervezet intézményeivel való kapcsolatai kiépültek és nagy elismeréssel tett szert belső és külső fronton egyaránt. Az egyes munkások helyzete azonban, akik munkáért és egzisztenciáért küzdenek, nem enyhült. Ellenkezőleg; az ország gazdasági fellendülése, amely a munkásoknak számos új munkalehetőséget nyitott meg, egyre élesebb megvilágításba helyezi a munkások korlátolt helyzetét.

Az új alijah

Az új alijahval a munkások bevándorlása is megindult, sok új munkás érkezett az országba és még nagyobb azoknak száma, aki a közeli hónapokban jönnek. Éveken át nem képezett problémát a szervezett palesztinai munkások mozgalma számára a bevándorló nők nagyobb tömegeinek elhelyezése és ha a bevándorló nők nagy része a kibucokban (kollektív munkástelepek) is helyezkedett el, sokan azonban egyenesen a munkások intézetekhez, a Moacat Hapaloat-hoz (munkások tanácsa) és a városi munkások irodáikhoz fordultak.

Ha már el is helyezkedtek a kibucokban, az új chavérak életét és munkáját továbbra is állandó figyelemmel kellett kísérnie a Moacat Hapaloatnak. A szovjetországi Hasomer Hazair Bné-Berakban lévő plugájának megengedte a szomszédos Ramat-Ganban lévő leányfarm használatát, miután a pluga számos, új munkásnőt vett fel sorába. A Moacat Hapaloat ezenkívül néhány kibucnak adott segélyt a veteményes kertek megműveléséhez.

Az új bevándorlónők főleg a kibucok és a kolóniák plugáihoz fordultak. A leányfarmokra mintegy hetven új bevándorlónő érkezett, de ezeknek is nagy része a kibucokból került ki. Sokan a kvucákban helyezkedtek el, a többiek viszont a városi munkások irodák és a professzionális szervezetek útján jutottak munkához. A munkahelyzet ebben az évben kétségtelenül jobb volt, mint az előző években. A munkások között azonban nagyobb volt a munkanélküliség százalékaránya, mint a munkásoknál. Míg a munkások munkabérért emeltek, a munkásoké változatlan maradt.

A dolgozó nők a városokban és a kolóniákon

A városokban a munkások főképpen a privát háztartás különböző ágaiban, vendéglőkben, szállodákban stb. helyezkedtek el. Megállapítható azonban, hogy a munkások tekintélyes száma a textiliparban és más iparágokban is munkához jutott. A lányok 3.50–4.50 fontot keresnek havonta 8–9 óras munkaidő mellett. Hetenként egy szabad napjuk van, évente pedig két heti szabadságot kapnak.

A leányfarmokon nagy aggodalmak közepette indult meg ez az év, különösen a faiskolák palántáinak eladását illetően, ami legfontosabb bevételi forrásukat képezi. A petach-tikvai, a sechunat-borohowi és a jeruzsálemi gazdaságokban a vízhiány okozott nagy gondokat. Nagy fáradtság után sikerült előteremteni a pénzt ahhoz, hogy kutat ássanak a petach-tikvai leányfarm földjén, hogy ezer köbméter viztartalmot állítsanak fel Jeruzsálemben és hogy megfelelő vízmennyiséggel lássák el a sechunat-borohowi telepet. Az év első hónapjai után örömmel állapítottuk meg, hogy a faiskolák kedvező árakat értek el és hogy a többi gazdasági ágakban is lényeges fellendülés észlelhető. A legörvendetesebb

azonban a zöldségtermelés, előre nem látott nagy fejlődése volt. Annak a tervnek a megvalósítása, amely minden gazdaságban néhány dunam földnek narancskertté való beültetését irányozta elő, a gazdaság kiadásainak jelentős részét garantálja és egy fontos kiképzési ágat teremt a leányok számára.

A gazdasági kiképzés

Ez a gazdasági fellendülés nagyrészt a szisztematikus kiképző-munkának köszönhető, amely ma az összes gazdasági ágban tervszerűen folyik. Csak most látjuk, mennyi áldást jelent ez a kiképzés, ha a helyszínen van egy gazdasági instruktornő, aki maga is a leányfarmon lakik. A jövő évben továbbképző kurzusokat fogunk létesíteni a fontosabb gazdasági ágakban, elsősorban a fa és a zöldségültetvény munkájában, hogy ezáltal minél több instruktornő adjunk a kolóniáknak és a farmoknak.

Külön fejezte az elmúlt év gazdasági munkájának a nesz-cionahi leányfarm megnyitása, amelyet a WIZO romániai

föderációjának anyagi támogatásával állítottak fel. Egyelőre negyven leány dolgozik a farmon, de száz, sőt kétszáz munkásnő elhelyezésére és kiképzésére nyújt lehetőséget az új farm.

A dolgozó anyák gyermekei számára Petach-Tikvában létesítettek új nevelőintézetet. Ezenkívül megtették az előkészületeket egy gyermekkert létesítésére Nesz-Cionahban és már meg is vették egy házat erre a célra.

Az amerikai támogatás

Az egyes kolóniákon újabb lépésekben halad előre a dolgozó zsidó nők szervezkedése és egyre szervezettebben kapcsolódik be a nők az ország általános munkásmozgalmába. Az amerikai „Pioneer Women Organization” a palesztinai munkások mozgalom leghathatósabb támogatója, ebben az évben kiterjesztette és kimélyítette munkáját. Az amerikai szervezet tagjainak sorában erős Palesztináramlat indult meg és a turisták száza mellett sok chavérak jön Amerikából azzal a szándékkal, hogy végleg letelepedjenek az országban. Sokan közülük a leányfarmokon helyezkedtek el. Az új alijah lényegesen fokozta az amerikai nőszervezet aktivitását és reméljük, hogy 1933. a zsidó nőmozgalom újabb fejlődését fogja magával hozni.

Dr. Augusta Weldler-Steinberg

Sulyos veszteség érte az egész cionista nőmozgalmat és a svájci WIZO-t dr. Augusta Weldler-Steinberg, a svájci WIZO elnöknőjének és alapítójának halálával. Mindössze ötvenhárom éves volt. Élete utolsó pillanatáig rajongó szeretettel csüngött a WIZO palesztinai építőmunkáján. Galiciában 1879-ben született. Öt éves korában került el szülei Svájcba. Luzernben végezte középiskolai tanulmányait és az első zsidó nő volt, aki tanítói diplomát nyert ebben a városban. Innen a berni egyetemre került, ahol a a filozófiát, történelmet és német irodalmat hallgatta. Huszonegy éves korában doktorált és a berni egyetem körében a fiatal doktorinát „az egyetem gyermekének” nevezték. Doktori tézisének a címe: „Tanulmányok a svájci zsidók középkori történetéhez” volt. Később könyvekben is megjelent. A berni tanulmányi évek után a Sorbonne egyetemre, majd később Berlinbe került, ahol a „Lehranstalt für Wissenschaft des Judentums” első hallgatói közé tartozik. Ezután kezdte meg irodalmi és tudományos munkásságát. Különböző irodalmi gyűjteményeket adott ki, fordított és önálló könyveket is írt. Számos tanulmánya, recenziója és publicisztikai cikke jelent meg a svájci zsidó folyóiratokban és lapokban. Kezdetből fogva élénk érdeklődéssel kísérte a zsidóság szellemi megnyilatkozásait és intenzíven foglalkozott a zsidó művészettel. Hathatós támogatója volt a külföldi zsidó művészeknek és a mikor Svájcban járt a palesztinai „Habima” páratlan agilitást fejtett ki a héber színtársulat sikerének előmozdítására. Ő volt az, aki Svájcban egyengette

a zsidó művészet és irodalom útját a zsidó publikumhoz. Utolsó műve kéziratban maradt, a svájci zsidók legújabb történetét írta meg, amelyet még ebben az esztendőben fognak kiadni a svájci cionisták.

Széles skálájú zsidó kulturája csakhamar a cionista mozgalom szolgálatába állítja. Zürichben megalapítja a WIZO-t és eltölti szándékát, hogy országos szervezetté építi ki a kis csoportot, egy nagy, élő organizmussá, amelynek nem csupán a pénzügyítés lesz a feladata, hanem intenzív kulturmunkát is fog végezni. A lakásán rendezett WIZO-teák felemelő élményt jelentettek a zürichi zsidó asszonyoknak. Fáradhatatlanul dolgozott a svájci WIZO kiépítésén és kitűnő szervezőt hagyott hátra az általa megkezdett munka folytatására.

Cionista munkája azonban nem merült ki a WIZO-ban. A svájci cionista szervezet ifjúsági reszortjának volt a vezetője és odaadó lelkesedéssel dolgozott az ifjú cionista nemzedékért. Az ő érdeme a zürichi ifjúsági otthon létesítése és az ifjúság számára tartott előadásai mindig eseményszámba mentek.

Hűséges munkatársa volt a Keren Kajemetnek. Egyedül irányította a zürichi perselymunkát, személyesen kereste fel a perselytulajdonosokat és állandóan új ötletekkel frissítette fel a KKL-munka lendületét.

A modern zsidó asszony ideális típusa volt. Hatalmas kultúra és munkaerő, idealizmus és rajongó szeretet töltötte meg alkotásokban gazdag életét. Halás, szeretetteljes kegyelettel áldozunk emlékének.

WIZO-naptár

Nagyvárad.

Február 20-án dr. Markovits Ignátné elnöknő lakásán megbeszélést tartott a WIZO elnöksége a Purimbál ügyében. Az elnökség elfogadta az előterjesztéseket és elhatározta, hogy az ujonnan megalakított leánycsoport és az összes cionista ifjúsági csoportokkal együtt március 11-én szombat este, megrendezik a Keren Kajemeth javára a Purimbált, amely jelmezes és álarcos lesz. A bált a Kereskedelmi Csarnok termeiben fogják megtartani.

Február 22-én szerdán este a WIZO otthonban (Schwartz Menyhért néfe leányinternátus) a WIZO leánycsoport tartotta meg első választmányi ülését. A leánycsoport választmánya majdnem teljes számban vett részt az ülésen. Dr. Jeremiás Aranka elnöknő üdvözlő beszéde után Vass Baba jegyző olvasta fel a megalakulásról készített jegyzőkönyvet. Rác Böske a Purimbál rendezéséről be-

szél. Többek hozzászólása után elhatározták, hogy teljes aktivitással igyekezzenek a bált sikerét előmozdítani. Elhatározták még, hogy a bált állandó permanens üléseket tartanak, továbbá, hogy újabb taggyűléssel igyekezzenek növelni a WIZO leánycsoport táborát és minden tagot legalább 5 újabb tag gyűjtésére kötelezték. Blum Zsigmond főtitkár meglepetéssel közölte a WIZO leánycsoportot és annak a reményének adott kifejezést, hogy az érdeklődés a WIZO munkája iránt a jövőben csak fokozódni fog. Majd lelkes szavakban vett búcsút **Izsák Rózi AVIVÁ-tól**, aki a szerdai csoporttal ALLI-jázott Erec-Jiszraelbe. A WIZO leányok szerencsekívánataikkal halmozták el az Erecbe költöző Avivát.

Március 11-én rendezte meg a WIZO jelmezes álarcos Purimbálját a Keren Kajemeth javára a Kereskedelmi Csarnok összes termeiben.

Temesvár.

Február 20-án a temesvári összes WIZO-csoportok Sallai Edithnél gyűltek össze. Dr. N. M. Gelber tartott előadást

Jézusról és a kereszténység keletkezéséről.

Február 23-án a temesvári belvárosi csoport Dénes Annunsnál tartott összejövetelt. Előadó Handler Else volt, aki dr. Senator beszédét ismertette.

Február 27-én a gyárvárosi csoport Rott Ella vendége lesz. Handler Else ismerteti dr. Senator előadását. gyűlése Győrínél lesz megtartva. Handler Else fogja ismertetni dr. Senator előadását.

Lugos.

Február 23-án Grosz Józsefné és Weinberger Emma rendeznek teát.

Március 1-én Deutsch Istvánné és Raiser Jenóné látják el a háziasszonyi tisztséget.

Kolozsvár.

Február 21-én Bodner Benjaminszóné jól sikerült tea keretében Neumann Ernő tartott érdekes és nagy tetszéssel fogadott előadást.

Február 26-án, ma, vasárnap d. e. 11 órakor Bialik-ünnepély az Uránia mozgóban.

Február 28-án a kolozsvári WIZO a „Salom” klubban nyilvános teát rendez, amely alkalommal dr. Weisz Sándor fog előadást tartani Hitlerről. Az előadás iránt máris élénk érdeklődés mutatkozik.

Március 7-én Reichenberger Aladárné rendez WIZO teát Berde Mózes u. 2. sz. alatti lakásán.

WIZO-HIREK

— Dr. Róthné és dr. Handlerné látogatása a lugosi WIZO-nál. A lugosi WIZO közgyűlésén a központ nevében részt vettek dr. Roth Dezsőné országos elnöknő, valamint Handler Else asszony a temesvári WIZO elnöknője, hogy jelenlétükkel, buzdító szavakkal és tanácsokkal új lendületet adjanak a csoport munkájának. Miután az évi jelentések elhangzottak és az új vezetőséget választották meg, (Szidon Józsefné elnöknő, Neumann Hugóné alelnöknő, Iritz Arminné titkár, Deutsch Béláné és Kirschner Ibi jegyzők, Klein Zelma pénztárnok, Pényes Bernátné, Deutsch Ervinné ellenőrök, valamint egy 30 tagú választmány személyében). Dr. Roth Dezsőné hosszabb beszédben ismertette a nyáron Bécsben megtartott WIZO-Council munkáját és érdekes formában adott portrékat a WIZO világszervezet vezető asszonyairól. Handler Else asszony beszédeben szembeállította a galuthi zsidó sorsot a palesztinai jisiv, bizakodással és munkássággal teli életével. A hölgyek látogatása és fáradozása nem járt eredménytelenül. Már maga az a tény, hogy a régi aktív asszonyok a hallottakból új energiákat gyűjtöttek és sikerült betölteni az oly régen üresen álló elnöki tisztséget Szidon Józsefnével, — aki ezt a tisztséget energikus és komoly munkával fogja fel, — elégtétellel kell szolgáljon nekik. — A lugosi WIZO legutóbbi teaestélyén Dr. N. N. Gelber látta vendégül. Háziasszonyok Deutsch Béláné és Stern Juci voltak. Dr. N. M. Gelber „Jüdische Frauengallerie” címmel tartott előadást, mely mindvégig érdekfeszítő s hallgatósága nagy részére teljesen új dőtartalmazó volt.

A WIZO-KIB f. hó 19-én rendes heti összejövetelt tartott, melynek tárgysorozata a következő volt: 1. A költségvetés Londonba való átutalásának megbeszélése. 2. WIZO-KKL együttműködése, statisztikák bekérése a csoportoktól stb. 3. Dr. Handlerné beszámolója a Lugoson végzett KH munkáról. 4. Reiter Lunka febr. 21-iki aradi látogatása. 5. Blum Zsigmond (Oradea) vidéki látogatásai. 6. Leánycsoportok. 7. Temesvári csoport láthatatlan bálja. Eddig 25.000 lej gyűlt össze.

— Dr. Werner Senator temesvári látogatása. A WIZO-KIB február 21-én Vermes Ernő, a Zs. N. Sz. elnökének lakásán, a Szövetségi KIB gyűlésének keretében összejövetelt tartott, melynek egyetlen programszáma Dr. Senator előadása volt, aki Palesztina mai politikai és gazdasági helyzetéről tart rendkívül érdekes beszámolót.

A ZSIDÓ GYERMEK

Karmela

(A palesztinai gyermekkeretek életéből)

Karmela, kékszemű, bájos, aranyhajú, csinos kislány. Nem akar számolni. Ha megkérdezik, miért, nem talál más feleletet, minthogy a vállát vonogatja.

A számtan órán, amikor mindenki tanulni akar, — mert nálunk nincs egy megszabott program, napok mulnak el anélkül, hogy a gyermekek egy számot is látnának — csak akkor számolnak, ha akarnak. — Karmela rajzolni akar. És rajzol. Ki tudja megakadályozni? Senki! A tanár, a legnagyobb gyerek, nem akar neki fájdalmat okozni.

Egy szép napon aztán, amikor a tanár belépett az iskolaudvarra, Karmela oda-szaladt hozzá, mintha várta volna és így szólt:

— Tudod, mi történt velem tegnap? Kaptam anyukától öt millit, hogy vegyek érte, amit akarok. Én szeretem azokat a zöld savanyu cukorkákat. Tudod, hoztam egyszer az iskolába is belőle. Elmentem az üzletbe és ott azt mondta nekem a boltos: Két millért adok neked három cukorkát. Én odaadtam neki mind az egész ötöt. Kacagni akart rajtam, hát megkérdezte: Hány cukorkát adsz nekem öt millért? En azt feleltem: Tízet. Brávó, — felelt ő, — hát így tudsz te számolni? Nagyon szégyeltem magam, elfutottam onnan és nem mondtam el senkinek, még Dináhnak sem.

— Kérlek Dana, ne meséld el a gyerekeknek. Most csak azt mondd meg, hogy hány cukorkát vehetek öt millért?

— Ah, drága Karmelám, — mondta Dana, — meg fogom Neked mondani, de lásd, a gyerekek már eljöttek, meg kell kérdeznem, mit akarnak csinálni.

Szép idő volt. A nap forrón sugárzott, a virágok pompáztak. A gyerekek sétálni akartak. Karmelának nem volt szerencséje Szegény kisikre. A szeme megtelt könnyel, majd hogy elpityeredett.

— Miért nem számolunk? De nálunk azt csinálják, amit a többség akar és elmentünk sétálni. Az egész uton Karmela nem vált el a tanártól. Minden lépésnél kérdezett valamit. Meny-nyi 9 meg 3, 5 meg hét, 9 szer 4, 8 minus 4?

Es rövid idő alatt Karmela elhagyta az összes gyerekeket számtanban, csak azért, hogy tudja, hány cukorkát vehet öt millért.

(Fordította: Weinberger Magda)

Ki tudja megmondani?

1. Hogy hívták Mózes anyját?
2. Ki volt Judea utolsó királya?
3. Hány évig élt Jákob Lábánnál?
4. Ki volt Eliezer?
5. Ki építette a Miskánt?
6. Ki volt Bar-Kochba?
7. Ki volt a szinhedron első elnöke.
8. Ki volt és hol halt meg Jehuda Halévi?
9. Kik voltak a Biluisták?
10. Ki volt Trumpeldor?
11. Melyik a legszidóbb város a világon és hány lakosa van?

Ujdonság! Ujdonság!
JOSEPH ROTH

HIQB

c. regénye.
Ara 84 lej

Heine óta még egyetlen író sem dolgozott fel zsidó tárgyat olyan ragyogó és emelkedett nyelven, olyan feledhetetlenül megkapó szép képekben, az élmény akkora tűzzel és mélységgel, mint Joseph Roth „Hiqb” c. regényében. Kapható az Uj Kelet könyvostályában az összeg és portóköltség előzetes beklüldése mellett (bélyegben is) vagy utánvétellel.

Kfar Jóládím

Kfar Jóládím (gyermekek faluja Erec Jizraelben) a világ egyetlen falva, ahol kizárólag gyermekek laknak. És ahol a gyermekek végeznek el saját kezükkel minden munkát. Ők főznek, gondozzák a marhákat és a baromfiakat, dolgoznak a kertben és a mezőn. De nemcsak a fizikai munkát végzik ők, hanem ők határozzák meg azt is, hogy mit tanuljanak és a tanítójuk éppen olyan chavérjuk, mint akármelyik közülük, azzal a különbséggel, hogy nehezebb kérdéseikkel hozzá fordulnak és tőle kérnek felvilágosítást, ha valamire nem tudnak maguk megfelelni. Természetesen mindenki elvégzi kötelességét, amit szintén közösen szabnak meg maguknak. Nagy ritkán megtörténik azonban, hogy valamelyik vét a közösség ellen, illetve nem végzi el annak rendje és módja szerint a kötelességét. És mivel mindent ők maguk végeznek el, így az igazságszolgáltatást is maguk látják el. Hogy ez miként történik? — elmondok egy kis története Kfar Jóládím életéből.

Egy közeli kolóniára rándultak ki a kfar-jeládími chavérok. Mindenki részt vett a kiránduláson és csak azok maradtak otthon, akik soron voltak a ház körüli munka elvégzésénél.

Pompás hangulatban telt el a kirándulás. Már delután felé járt az idő, amikor már mindent megtekintettek a kolónián. Csak a telep határában levő gyár maradt még hátra. Az élelmiszer és szanitéz-csomagokat két számarra pakolták fel. El is határozták, hogy míg a chevrah megtekinti a gyárat, két fiu fog vigyázni a szamarakra. Aztán meguzsonnáznak és hazamennek majd.

Jó néhány óra telt el, míg a társaság visszaérkezett a gyárból. De a szamarak őrzésével megbízott két fiunak se hire se hamva. A falubeliek közölték velük, hogy a két gyerek megunta a várakozást és egy fél órával ezelőtt elmentek. Bizonyára haza. A chavérokatt rendkívül megdöbbenette, hogy a két fiu önfelüleg elhagyta a helyét. Hiszen minden élelem náluk volt. Na, meg a kötszerek. Ha baleset történik, nem tudnak segíteni, mivel minden a szamarakon volt becsomagolva. De úgy gondolták, hogy valami komoly okokuk lehetett erre a szokatlan lépésre és nem tudták feltételezni róluk, hogy minden ok nélkül hagyták volna el helyüket.

Már beesteledett mire haza értek. A fiut persze otthon találták. Kisült, hogy ők voltak a szolgálatok hat órára az iskolában. A teheneknek kellett enni adni, s látván, hogy a chavérok nem jönnek, hazamentek kötelességüket teljesíteni, mert hiszen nem szabad elhanyagolni a teheneket.

Kfar Jóládím kicsiny lakói összeráncolták homlokaikat és elgondolkodtak. Azt mondták: igaz, hogy a tehen drága és bizony ügyelni kell rá, de mégis önfelü volt ez a cselekedet és be kellett volna jelenteniük, hogy szolgálatosak.

Ahhoz nem voltak hozzászokva, hogy tanítójuk, vezetőjük büntesse meg őket mulasztásukért. Viszont a chevrah sem büntethette meg őket, anélkül, hogy meg ne hallgatták volna a tanító véleményét. A tanító azt tanácsolta, hogy tartsanak egy „mispáthot” (bírósgót) és ott majd elintézik az ügyet.

Szabályszerű bírósgót állítottak össze. Elnökkel, szavazó bírákkal és védővel. Már délelőtt kifüggesztették a táblára, hogy delután mispáth lesz. Delután pont 3 órakor, egy nagy teremben nyitották meg a tárgyalást. A bírák szerepüknek komoly tudatában ültek az emelvényen. A többiek pedig lélegzetfójtva várták a fejleményeket.

— Vezessék be a vádlottat! — nyitja meg az elnök a tárgyalást. Egy alig tíz éves chavérak, egy fekete göndörhajú bájos leányka. A nyitott ajtóban egy megdöbben arcú chavér állott: a vádlott. Meglepetten állt meg a küszöbön, nem mert tovább menni. „Gyere be!” — hangzik az elnök szava. A chavér arca felderül, látva, hogy nem tanító, hanem egyik testvére ül az emelvényen. Most már határozott lépésekkel sietett a számára megjelölt helyre. Mozdulatlanul áll, zavarban van, nem udja mit csináljon. Mi lesz itt?

— Válassz magadnak védőt! — hangzik az elnök szava.

— De minek?

— Hogy megvédjen Téged a vádak ellen.

— A vádak ellen? — most már nem tudja miről van szó. Kiegyenesedik és büszkén mondja: — nincs szükségem védőre. Aint tettem, egyedül tettem, egyedül is védem magam.

— A neved? — kérdi az elnök.

— A nevem? — ismétli meglepetten a gyermek. Aztán körülnéz, aztán felkacagva kérdi. — A nevemet kérdezed, hát nem ismeresz?

— Nem ismerlek és tudd meg, hogy bíráid előtt állasz. — Hogy hívnak? A gyermek zavarba jön és kezdi nagyon bizonytalanul érezni magát. Megmondja a nevét.

— Hány éves vagy? — Következnek a szokásos kérdések. A chvér rendesen felel mindenre.

— Vádló — mondja az elnök — olvasd fel, mivel van vádolva ez a chavér. Az ügyész egy tizenkét éves fiu felolvassa a vádiratot: „Chavér Arje az őrizetere bizott étellel és kötszerekkel Zvi chavérral együtt hazament, otthagya társait, bejelenés nélkül, aminek következtében az összes chavérok éheztek, azonkívül ha netán baleset történt volna, beláthatatlan következményeket vont volna ez maga után, mivel a kötszereket magukkal vitték. Chavér Arja az egész ügy felelősségét magára vállalta és ezért csak őt állítjuk a bíróság elé.”

— Mit szólna a vádhoz? — kérdi az elnök. Bünyösnek érzed magad? Vagy nem?

— Nem! — feleli Arje. Kötelességemet kellett elvégezni, ezért jöttem haza. A chavérok éhezhetnek, de a tehenek nem, Mert ha ők éheznek, mi is éhezünk.

— Miért nem jelentetted be ezt nekünk? Akkor bizonyosan más valakit hagyunk volna a szamarakkal. — Erre nem válaszolt Arje. Hallgatott.

— És hogy veszed a lelkedre, hogy

valamelyik chavér megbetegedjen, csak azért, mert a gyógyszerek nem voltak kéznél?

A chavérok lélegzetfójtva figyelnek. Az elnök folytatja:

— Az bizonyos, hogy a tehenek fontosak, de ha te valóban sziveden viseled a tehenek gondját, akkor azonnal eszedbe kellett volna jusszon, hogy szolgálatos vagy s akkor gondoskodhattunk volna a tehenekről, meg a chavérokrol is. Te azonban hazamentél, anélkül, hogy gondoltál volna arra, hogy a chavérok éhezni fognak. Baj esetén képtelenek lettünk volna első segélyt nyújtani. Azt mondd, hogy kötelességedet teljesítetted. Hát nem rád hárult volna ezért a felelősség? Nem a teh ibád lett volna, ha valaki összeesik az uton az éhesen való gyaloglástól és még csak nem is segíthettünk volna rajta?

A vádak özöne zudult Arjéra. Oly erővel, hogy végén magábaroskadva ismeri be: Bünyös vagyok. Büntesetek meg.

Most következett a nehezebb feladat: az ítélet megszabása. Félórás tanácskozás után a bíróság meghozta az ítéletet: „Chavér Arjét 24 órára kiközösítjük az egész chevrah kebeléből. Ugyanígy jár az is, aki vele ezen idő alatt érintkezik.”

A vádlott megnyugszik az ítéletben. Az ügyész és az összes chavérok is.

A tárgyalás véget ért. A chavérok szét-széledtek.

Arje tudta, hogy ha otthon marad, lehetetlen, hogy valakihez ne szóljon valamit, vagy őt meg ne szólítsa valaki. Nem akart senkit sem ártatlanul berántani, hogy azt is megbüntessék.

Korán reggel felkelt, vette a kapát és elment a mezőre, dolgozni. Egy kilométernyi távolságra. Egyszerű töltötte az egész napot. Estig dolgozott. Senkivel sem érintkezett. Senkit sem rántott magával. Este aztán vacsora után, amikor a chevrah összeült, Arje beismertenmondta testvéreinek:

— Valóban bünyös voltam. Többé soha nem teszek ilyesmit.

A chavérok magukhoz ölelték a fiut. — Azóta ő a legjobb chavérok egyike Kfar Jóládímban.

(A Hasomér Hacair maksív programjából.)

IRMA SINGER:

KÁIN ÉS ÁBEL

Káin földmívelő paraszt volt, Ábel juhokat őrzött. Mikor megtört a nyár és a nap fényesebben sütött, gyönyörű szép napokat élt Ábel, mert éjjel is kint lehetett a pálmardóben és a mezőn. Őr mében kiválasztotta a legfiatalabb báránykát, — mely olyan vig volt, mint egy kis madár, — hogy feláldozza Urának hálából a gyönyörű szép nyári időért. Áldozati asztalt épített és felkötözte arra a kis bárányt.

Káinnak is örömet hozott a nyár és érett gyümölcsökkel áldozott Urának. Istennek jobban tetszett Ábel áldozata, mint a Káiné és Ábel áldozatának lángja magasra emelkedett, míg Káiné a föld felé hajlott.

Es néztek csak, mind a két láng mögött ugyanann az időben, két egyforma nő jelent meg, két csunya alak, akiknek haj helyett kigyók nőttek a fejükön és hosszú sziszegő nyelvük volt. A két alak először meghajolt, majd egyik Ábelhez, a másik Káinhoz közeledett. Ábel felismerte, hogy ez a Bün, elébe lépett és megragadta. Erős kezei földre terítették és lábai csupasz nyakát taposták. Ezáltal megszabadult a bűntől, mely legyőzött fekküdt a földön és még csak ílegzeni sem mert.

Másképp történt Káinnál. A Bün mellé lopózott és így sugott fülébe: „Néd csak, a Te lángod a föld felé hajlik, míg Ábel áldozati lángja egyenesen lobog. Ő megcsalt téged.” Káin hallgatott a szavára és vad harag fogta el. Keze egy husáng után nyult mely az áldozati asztal mellett állott, megragadta azt és Ábelre rontott anélkül, hogy tudta volna, mi csinál.

Elhomályosul erre a nap és szomorú lett a hold. A fiu, amelyre Ábel vére ömlött, reszketett és meghaltak a virágok. Csend lett a földön és Káin félelmében

és meglepetésében reszketett. Egyszerre csak a mély csöndből szomorú hang halatszott: „Atyám, én szerettem az életet és ő mégis megölt engem. Vérem bosszúért kiált, nehogy ez a példa a jövő emberiségnek példája legyen. Atyám, bosszulj meg!” Ábel vére volt az, mely a fűre és virágokra kifolyva Istenhez kiáltott.

Káin összeroppant és a néber, aki a háta mögött állott — a Bün — gunyosan felkacagott. Isten meghallotta Ábel vérenek panaszt és a földre tekintett. Látta a nébert Káin mögött és bosszusan nézett le reá, mire az eltűnt a földről. De néztek csak, egy fekete folt maradt a virágokon és a fűvön, ahol állott. Most vette észre Káin, hogy mit tett. Látta Ábelt, holtan az áldozati asztal mellett fekküdni és látta, hogy Ábel vére ragad kezén. Vad fájdalmat érzett szívében és elkeseredetten kezébe hajtotta fejét.

Meglepetten vette észre, hogy a virágokon és fűvön egy fekete árnyék áll. A Bün, — amelyet Isten büntető tekintete árnyékképpé változtatott. Es ez az alak is ugyanazt tette. Meglepetve ugrott fel Káin és el akart szaladni előle, de az alak vele szaladt. Mintha hozzá lett volna forrva. Az árnyék kergette őt, mert félt Istentől. Es Káin futott, hogy megszabaduljon árnyékától, de sehogysem sikerült neki. A jóisten megbüntette és most pihenés nélkül kell, hogy szaladjon egyki helyről a másikra. Akkor lett a Bün Káin árnyéka. Es Káin háiba szaladt előle, mert talpjaihoz volt kötve.

Es csak akkor tűnt el az árnyék, amikor Káin is meghalt.

Mert így gondolkozott akkor a jóisten: egy árnyékot, mint büneinek árnyékát. Aki erős és tiszta, nyugalommal nézhet „Mától kezdve minden emberhez adok majd le árnyékára, de akinek szive rossz és romlott, annak üldözője lesz saját árnyéka is.”

Royal
„Q”
excentri
op
L
H

— Fegyverek
jogosláv terüle
A Zárából juo
szett fegyverek
mos letartóztat
szerint többsz
nagymennyiség
került a határe
kezébe. Az eljá
folytatják Daln

— Csehszlová
pénzületek al
tik: Csehszlovák
uj pénzüteket
kok létesítése is
törvény hatékony
máza a betétkér
bölésére és a kö
lenőrszére. A
súlyos büntető-s
vonni.

— Vasárnap
ausztráliai korr
linből jelentik:
birodalmi fővár
mány kiüldöttjé
háboru alatt az
küzelemben el
met cirkáló re
növtáblát ausz
gezték, amelybe
tek a német cir
siessegről. Hir
fogadni fogja a

— A velfr
nehány napon á
természetes „Fe
inni. Az egész v
sok a valódi Fe
tát, mert ez sza
erősíti a gyomu
nyugtatja az id
erőt teremt. A
gyógyszertárakb
szerületekben k

— A zsidókó
zsidó tanulótju
zsidókórház vez
dul az összes zsi
hitoktatókhoz.

vezetőihez, hogy
vallásu növényé
középiszokásokát
bármily jellegű
litsák fel, hogy
purimkor 5 l
vagyonostól sen
senkit sem akar
nem alkalmat a
nek és egyes he
hogy ezzel a ese
tet adóját beteg
akció sikere, me
a helyzetbe jutt
ját nagyobb me
késztégtelen, his
mindenki adom
hogy az ifjuság
megtegyék azt
propaganda fel
ben igazán nem
körlevelek, a hoz
tákkal, melyek
kiállítva, ma m
illetve, ahol isko
községekhez és p
sület eddigi na
munkájára hivat
len testület sem
dozatot, illetve a
ságát megtagad
től. A purimi
összegyűlő össze
sen kezeli külön
jövendelméből e
nek kórházi keze
az alapítványt l

HIREK

Royal Mozgóban

„QUICK“
excentrikus, UFA sláger-
operett. Fősz.:

**Lilian
Harvey**
Hans Albers

— Fegyvereket esempészték Zarából jugoszláv területre. Belgrádból jelentik: A Zarából jugoszláv területre esempésztett fegyverek ügyében a hatóságok számos letartóztatásokat eszközöltek. Hír szerint többszáz fegyver és revolver, nagymennyiségű töltény és sok bomba került a határrendőrség és a csendőrség kezébe. Az eljárás és a házkutatások folytatják Dalmáciában.

— Csehszlovákiában két évig tilos új pénztételek alapítása. Prágából jelentik: Csehszlovákiában két évig tilos lesz új pénztételek alapítása s újabb bankfiók-
kok létesítése is. Az életbe lépő új bank-
törvény hatékony intézkedéseket tartal-
maz a betétekért való versengés kiküszö-
bölésére és a kölcsön-kamatláb állami el-
lenőrzésére. A kamatmaximum átélépése
súlyos büntető-szanciókat fog maga után
vonni.

— Vasárnapra Berlinbe várják az ausztráliai kormány kiküldöttjét. Berlinből jelentik: Vasárnapra várják a birodalmi fővárosba az ausztráliai kor-
mány kiküldöttjét, aki át fogja adni a háború alatt ausztráliai vizeken hősi küzdelemben elszármított Emden né-
met cirkáló restaurált névtábláját. A névtáblát ausztráliai tölgyfa-lapra szö-
gezték, amelybe méltató szavakat vés-
tek a német cirkáló személyzetének hő-
sieségéről. Hindenburg elnök hétfőn fogadni fogja az ausztráliai küldöttet.

— A vér felrészítése céljából ajánlatos néhány napon át korán reggel egy pohár természetes „Ferene József“ keserűvizet inni. Az egész világon rendelik az orvosok a valódi Ferene József víz használatát, mert ez szabályozza a bél működést, erősíti a gyomrot, javítja a vért, megnyugtatja az idegeket és ezáltal új élet-
erőt teremt. A Ferene József keserűvizet gyógyszertárakban, drogériákban és fű-
szerüzletekben kapható.

— A zsidókórház purimi akciója a zsidó tanulólifjúság között. A kolozsvári zsidókórház vezetősége köriratban fordul az összes zsidó iskolákhoz, rabbikhoz, hitoktatókhoz, valamint a hitközségek vezetőihez, hogy az ország összes zsidó vallású növendékeit, elemi iskolásokat és középiskolásokat, leányokat és fiukat, bármily jellegű iskolába is járnak, szólítsák fel, hogy a kórház javára évente purimkor 5 lejt adományozzanak. A vagyonostól sem kérnek többet, mert senkit sem akarnak ezzel megterhelni, ha nem alkalmat akarnak adni a kicsinyeknek és egyes helyeken a felnőtteknek is, hogy ezzel a csekéllyel rojja a szeretet adóját beteg testvéreivel szemben. Az akció sikere, mely a zsidó kórházat abba a helyzetbe juttatja, hogy fontos munkáját nagyobb mértékben gyakorolhassa, kétségtelen, hiszen évente 5 lejt igazán mindenki adományozhat. A fontos az, hogy az ifjúság és a hitközségek vezetői megtegyék azt, amit a zsidóság tőlük propaganda s felvilágosítás terén vár, amiben igazán nem szabad kételkedni. A körlevelek, a hozzátartozó 5-5 lejes nyugtákkal, melyek zárt formában vannak kiállítva, ma mentek szét az iskolákhoz, illetve, ahol iskolák nincsenek, ott a hitközségekhez és rabbikhoz. A kórházegyesület eddigi nagyszabású jótékonyági munkájára hivatkozva, hiszi, hogy egyetlen testület sem akad, amely ezt az áldozatot, illetve az összegyűjtés kis fáradságát megtagadhatná a szegény betegek-től. A purimi akció révén országosan összegyűlt összegeket a kórház együttesen kezeli külön alapítványkép, melynek jövedelméből elsősorban azok részesed-
nek kórházi kezelésben, akiknek munkája az alapítványt létrehozta, illetve növeli.

Felhívás a zsidó választókhöz!

Felkérjük a zsidó választókat, hogy a közelgő községi választásokra való tekintettel, választói igazolványukat a legrövidebb időn belül szerezzék be.

1. Mindazoknak, akiknek „Carnet de Identitate“-juk (a város által kibocsátott választási könyvecskéjük) van, azokat láttamoztassák 1933-ra.

2. Azok pedig, akik „Carnet de Identitate“-vel (választási könyvecskéjükkel) még nem rendelkeznek, egy régi szavazócédula alapján a Zsidó Párt utján fénykép és díjmentesen szerezhetik meg a könyvecskéjüket, amely szavazóigazolvánnyal szolgál avatásuknál.

Ugy a láttamozás, mint a Carnetek kiadása a Primaria 30-as számú szobájában történik.

A Zsidó Párt irodája (Főtér 19., I. emelet) naponta d. u. 4-7-ig áll a választók rendelkezésére.

— MA DÉLELŐTT NAGY BIALIK-MATINÉ AZ URÁNIÁBAN. Az egész világ zsidósága Bialikot, korunk legnagyobb héber költőjét ünnepli ezekben a napokban. Bialik hatvanodik születésnapja alkalmából a világ összes zsidó centrumában nagy ünnepségeket rendeznek a nagy költő tiszteletére. Kolozsvár zsidósága ma délelőtt hódol a héber költőkirály nagyságának a Wizo és az Aviva-Barisszia ünnepélye keretében, amely 11 órakor veszi kezdetét az Uránia mozgótermében. A Bialik-matiné keretében Bárdi Teréz és Forgács Sándor fogják előadni a nagy héber költő legszebb költeményeit, míg Bialik egyéniségéről és irodalmi munkásságáról Danzig Hillél tart bevezető előadást. Belépítidij tetszés szerint.

— A vihar lesodorta a Leipzig új német cirkáló fedélzetéről az egyik tisztet. Berlinből jelentik: Az északi tengeren gyakorlatozó Leipzig új cirkáló fedélzetéről viharban szélrohamok lesodorták a hajó egyik tisztjét. A szerencsétlenséget a sötétben nem vették észre s a tiszt a hullámokban halálát lelte.

— A holland hadügyminiszter eltiltotta a hadsereg tagjait a szociáldemokraták szervezetekhez való tartozástól. Hágából jelentik: A holland hadügyminiszter hadparancsot adott ki, melyben a hadsereg tagjainak eltiltotta a szociáldemokraták szervezetekhez való tartozást és a párt támogatását.

NATHA
INFLUENZA, GRIPPE ELLEN VÉD
ANACOT
Fertőtleníti a száját, torkot.

— Mendel Ilus, Vámos Magda és Löwy Leopold hangversenye. Együttes hangversenyt rendez március másodikán Kolozsváron három fiatal és nagyon tehetséges művész: Vámos Magda, Mendel Ilus és Löwy Leopold. Vámos Magda, a talentumos fiatal zongoraművész. Beethoven 32 variationen, Liszt: Mephisto Walzer, Liszt: Legenda El-dur, Mendel Ilus és Löwy Leopold pedig a legszebb olasz dalokat és operáriákat adnak elő. A hangverseny eseménye lesz a koncertszezonnak.

— A hályogvakság új gyógyítása. Moszkvából jelentik: Szenzációs átíltetési módszerrel gyógyítja a vakokat dr. V. P. Filatov oroszai szemészprofesszor. Súlyos, gyógyíthatatlan hályogvesztéseket szüntett meg kísérletei során. Az orosz tudós a megvakult szem hályogába egy kis „ablakocskát“ vág és ebbe a nyílásba egy idegen szem szaruhártyájának egy darabját illeszti. Ehhez való „anyagot“ más betegek valamilyen okból kioperált szeméből, vagy pedig halottak szeméből szerez az orvos. Az egész átíltetési műtét nem tart tovább, 5-7 percnél. A vakok, akiket Filatov eddig megoperált, hír szerint látnak. Legutóbb Moszkvában tartott előadást, 5-6 operált beteget mutatott be. Ezek közül csak egynek kell szemüveget viselnie, a többieknek a látása tökéletes.

HIRDETMÉNY

Alulirott cég ezennel felkéri a volt Izsák Testvérek, valamint Diamantstein és Felsner vaskereskedések, ugyszintén Fischer Emánuel lisztkereskedő, mindhármán Tg.-Muresi lakosok hitelezőit, hogy fenti cégekkel szemben fennálló követelésüket ezen hirdetésen költőtől számított 8 napon belül alulirott céghez bejelenteni sziveskedjenek. A későbbi bejelentések nem vétetnek figyelembe.
Tg.-Mures, 1933 febr. 22.

Tisztelettel:
Diamantstein & Co.
Tg.-Mures,
Str. Călărăsilor 13.

— Öntudatos zsidó naponként kérdi ön magát: Mit tettem ma Palesztináért? Milyen palesztinai termék használatával pártoltam a „Totzeret Haaretz“-et. És akkor feltélen észbe jut a minőségben felülmulhatatlan, valódi olajbogyókból készült „Schemen“ ételolaj és szappan, valamint a kellemes ízű jaffai Pardess-narancs.

Corso Mozgó

Vasárnap d. e. 11 órakor:
Matiné.

Stan és Bran

— Köszönetnyilvánítás. Mindazoknak, akik életpárom tragikus elhunytá alkalmával részvétükkel fájdalommat enyhíteni igyekeztek, ezúton mondok őszinte köszönetet. Smilovits Miklós Vulcan.

— Michigan amerikai államban a pénzintézetek ismét megnyitották pénztárait, de a közönség bizalma teljesen megrendült, a bankokban. Londonból jelentik: Ugy látszik, hogy az Union Guardian Trust michigani mammothbank zavarai most már nem lesznek katasztrófális kihatással Michigan pénzügyi életére. Sor került a bankromatórium-rendelet lényeges enyhítésére is. A pénztételek pénztárait ismét megnyitották. A lakosság izgalma alábbhagyott, de a pénzintézetek iránti bizalom alapján megrendült.

— Piscator, a nagy német rendező a moszkvai zsidószínház igazgatója lett. Berlinből jelentik: Piscator, az ismert német rendező Moszkvában a zsidó színház igazgatója és főrendezője lett. A rendező hónapok óta filmeket rendezett szovjett területen.

— Száznyolcvan lakóházat semmisített meg a tűzvész egy szibériai faluban. Londonból jelentik: A szibériai Bijsk kerület egyik falujában tűzvész 180 lakóházat megsemmisített. A tűzvésznel 5 személy életét veszítette. A szovjethatóságok gyantó táplálnak aziránt, hogy a falu pusztulását gyújtogatás okozta és emiatt számos letartóztatást eszközöltek.

Régi p tróleumlámpáját olcsón átalakítottuk Aladd'n lámpára. 125 gyertyaerejű izzófényű nyel automatikusan, zaj, szag és korom nélkül ég.

Aladdin

Bucuresti, Str. Regala 11.
Cluj, Str. Neculcea 2.
Timisoara,
Str. I. C. Bratianu 8.

— Marosvásárhelyi és környéki olvasóink figyelmébe. Felhívjuk marosvásárhelyi és környéki olvasóink és üzletfeleink figyelmét arra, hogy szerkesztőségünk és kiadóhivatalunk ottani reprezentánsa dr. Erdélyi Emil, Ideál illatszertár, aki mindennemű szerkesztőségünket vagy kiadóhivatalunkat érintő ügyben készséggel áll olvasóink rendelkezésére.

— Tömegbetegségek. Rheuma, csusz és isiasz (ülőidegzsába) a legelterjedtebb betegségek közé tartoznak. A hivatalos statisztikák szerint különösen rheumában szenvednek nagyon sokan. Nevezett betegségek leküzdésénél kitűnően beváltak a Tegal-tabletták. Több mint 6000 orvos rendkívül elismerően és dicsőítően nyilatkozott a Tegal hatásáról.

— Dr. Havas József fül-, orr-, gége szakorvos külföldről hazaérkezett. Rende-
léseit Unió ueca 6 sz. alatt megkezdte.

— Macdonald leánya és férje Budapestre érkezett. Bécsből jelentik: A Mac Ken non orvos házaspár tegnap elutazott hosszabb bécsi tartózkodás után Budapestre. A férj szivspeciálta, az asszony pedig, aki Macdonald angol miniszterelnök leánya, gyermekgyógyászatot tanult a bécsi klinikán. Budapestben Mac Kennan és felesége a gyógyfürdőket fogják tanulmányozni.

Ma, vasárnap d. e. 11 órakor nagy matiné a

Royal Mozgóban
Szeretlek,
Szeretlek, Szeretlek....

(Heidelbergi Diákok.)
Zenésoperett, Főszerepben Willy Forst. 10, 15 lejes helyárak.

Egy év az ortodoxia polcán

Ma egy éve, hogy az ortodoxia dési országos gyűlése Ullmann Salamon besztercei főrabbi elárvult elnöki székét egyhangú lelkesedéssel Wézel Albert tordai főrabbiával töltötte be, mellé adván alvőzérül ugyancsak egyhangúlag a szefárd irányzat markáns vezetőjét, Freund Chajimot. A lelkesedés mögött sokféle jogosultnak látszó pesszimizmus rejtett. A másfél évig tartó interregnum a központi iroda presztizsét a minimumra szállította le, az iroda anyagilag a legsúlyosabb válsággal küzdött és a hitközségek egész sorát nyitlan vagy burkoltan megoldhatatlannak látszó viszályok fenyegették a felbomlással. Ily körülmények között az akkor még egymással szembenállónak látszó két irányzat — a szefárd és az askenázi — bizalmatlanul állott egymással szemközt, ami a megválasztott elnök és alelnök személyében is megnyilvánult és ez a körülmény már előre is meddőnek látszott mutatni minden reményt az eredményes együttműködésre.

Egy év igazán nem nagy idő, de arra termelt férfiak még ez idő alatt is tudnak produkálni valamit, még a legmostohább helyzetben is. Ezért látszik indokoltnak a ma befejezett évnek a mérlegét megcsinálni, hiszen ez a mérleg prognosztikonja kell hogy legyen a továbbiaknak. Konstatálhatjuk az eredményekből, hogy a béke jegyében tárgyaló dési és a dési követő kolozsvári gyűlések határozatai az ortodoxiára és tehát az erdélyi zsidóság tekintélyes részére szerencsések voltak. Elégtétellel állapítjuk meg azonban azt is, hogy az Uj Kelet hasábjain megjelent cikkeknek ebben az eredményben szintén részük volt. Mi sürgettük, hogy mindkét irányzat legyen képviselve az elnökségben, mert csak ez hozhatja meg a lelkek nyugalmát, mi sürgettük, hogy a székhely a perifériákról Kolozsvárra legyen hozva, ahol a mindennapi élettel állhat nexusban és mi voltunk azok, akik az ortodoxia célkitűzéseit, elkezdve az Iroda anyagi szanalástól előrtuk és propagáltuk.

Kezdjük az elején. Az ortodoxia két vezetője, Wézel főrabbi és Freund Chajim, továbbá az elnök és alelnökhelyettesek Löwy rabbi és Zeif Zsigmond a leg-tökéletesebb harmoniában működnek együtt és ezen körülmény tette lehetővé, hogy megoldhatatlannak látszó vitás kérdések már régen tul van az ortodoxia. A szatmári tengeri kigyó a multaké, ami ellentét még van az egy elvileg, mint sze mélyileg lényegesen letempult, ugy hogy a végleges megoldásnak ma már adva vannak a tárgyi előfeltételei, habár az egyik pártnak éppen az iroda alelnöke az exponense. Nincs már besztercei, marosludasi, belényesi machlojke sem, valamennyi megoldotta Wézel elnök bölcs és konciliáns személyisége, ugy hogy sem győző, sem legyőzött nincs. Hogy a machlojkektől eltökéltsünk, az Irodának sikerült végre elintézni a szombati irás kérdését is előbb egy lényagos rendelettel, amelynek azonban szintén meg volt az a jelentősége, hogy a kormány végre elismerte ennek a kérdésnek a jogosultságát, utána egy második, mindenkit kielégítő rendelettel. A hitközségek anyagi érdekeit sértő idegenhuz behozatal ügyében is sikerült az Irodának egy megfelelő miniszteri rendeletet kinyerni, és a mit senki sem hitt el, az Iroda gabellát ma már minden hitközség behozta, kényeszereszközök nélkül és így nyert az ortodoxia önmagán egy nagy elvi diadalt, oly formában ahogy azt az Uj Kelet propagálta.

Egy év semmi az örökkévalóságban, még a történelemben is kis idő és meg is ily időtörések elég arra, hogy tetterős békeszerető, de elveizet minden irányzat tal szemben ragaszkodó és épen azért mindenkitől megbecsült férfit sokat tegyen. Bizonyos, hogy Wézel elnök működése az eddigiekből itélve, még sok értéket fog produkálni a zsidóság javára.
G. V.

Szerellem és szaporodás, Dr. Totia alapos és bátor új könyve a legégetőbb problémákról. Ára 72 lej. Születésszabályozás 90 lej, a kettő együtt 117 lej. Még korábbi szenzációs műve: Az ifjúság nemi problémái 75 lej, utánvételt portómentesen Lepagenál Kolozsvár.

UJ KELET *Legújabb hírek*

Japán megkezdte az általános offenzívát Kína ellen

A távolkeleti eseményeket figyelemmel kíséző bizottságot alakítottak Genfben. Japán delegátusa elfogadhatatlannak nyilvánította a 19-es bizottság döntését és Matsouka delegátus elutazott Hollandiába. A döntéssel egyidejűleg megindultak a harcok Jehol tartományban

Hatvanezer Japán és 30 ezer mandzsu katona harcol a Jeholi fronton

LONDON, február 25. Lapzártakor jelentik, hogy az Evening Standard tókioi távirata szerint ma Jeholban 60 ezer japán és 30 ezer mandzsuriai katona széles frontban megkezdte a tartomány megtisztítását célzó általános nagy offenzívát. Japán bombavető repülőgépek nagy tevékenységet fejtenek ki. Harci repülők megállapították a pekingi totárvárosban van. Bizonyosra veszik, hogy már közelebből a japán bombavetők a kínai főhadiszállást is el fogják araszta ni bombáikkal. Japán több városában tüntetések voltak a Népszövetség és az európai hatalmak ellen. Táblákat hordoztak körül „Ázsia az ázsiaiaké”, „Szakítsunk a nemzetközi együttműködési politikával” felirásokkal. A tókioi parlamentben is a szónokok dícsérővel emlékeztek meg a népszövetségi döntésről a szavazástól tartózkodó Sziámról, amely állam példáját szolgáltatta az ázsiai fajok szolidaritásának.

A népszövetségi döntés feljogosítja Kínát a Japán elleni védelmi háborúra

Genf, február 25. A népszövetségi delegátusok padsoraiban tegnap egyetlen hely sem maradt üresen s a közönség részére fenntartott karzatok is zsúfolva voltak. A Genfben tartózkodó külföldi újságírók teljes számban megjelentek. Az ülést Hymans belga külügyminiszter, a népszövetségi közgyűlés elnöke nyitotta meg rövid beszéddel, amelyben rámutatott arra,

hogy a 19-es bizottság jelentését a bizottság valamennyi tagja egyhangúlag magáévá tette.

Hymans elnök ezután a kínai kormány megbízottjának, Yen dr. moszkvai kínai nagykövetnek adta meg a szót. Yen dr. másfél óras beszédben ismertette a kínai kormány álláspontját. Kína elfogadja a 19-es bizottság jelentését és javaslatait, mert a jelentés elismeri, hogy

Kínát semmiféle felelősség nem terheli mindazokért az eseményekért, amelyek 1931 szeptember 18-án történtek, azóta a nap óta, amikor partraszállították Mandzsuriaiban az első japán csapatokat.

A történetekért tehát — mondotta Yen dr. — minden felelősség Japán terhére. Örömmel látja a kínai kormány a 19-es bizottság jelentésében azt is, hogy a jelentés elismeri a kínai központi kormány jogi fennhatóságát Mandzsuria felett. Yen dr. végül ünnepélyesen bejelentette, hogy Kína kikötés nélkül megszavazza a 19-es bizottság jelentését és javaslatait, arra az esetre azonban, ha Japán nem fogadja el a jelentést,

fenntartja magának mindazokat a jogokat, amelyek a népszövetségi alapszabályok 15-ik szakaszának utolsó bekezdése alapján megilletik,

vagyis a jogos önvédelem jogát abban a meggyőződésben, hogy a népszövetség nem sujtja szankciókkal Kínát, ha háborúval védekezik a japán támadás ellen.

A 19-es bizottság történelmi jelentőségű döntése után a távolkeleti eseményeket figyelemmel kíséző bizottságot alakítottak, amelybe hír szerint be akarnak vonni népszövetségi részről az Egyesült Államokat és a szovjetet is.

A népszövetségi közgyűlés egyébként permanenciában marad

s bármikor újra össze lesz hívható egy-két napon belül a távolkeleti ügyben, ha ennek szüksége mutatkoznék.

A japán visszhang

Matsouka japán delegátus a döntés elhangzása után rendkívül éles hangon közölte Japán végeleges állásfoglalását a 19-es bizottság jelentéséhez. A japán kormány felszólította a közgyűlést, hogy a jelentést utasítsa el. A japán kormány ellenkező esetben fenntartja magának további elhatározási szabadságát.

Beszéde további folyamán Matsouka elvileg visszautasítja Japán felelősségét a

viszály kitöréséért és kifejti, hogy a konfliktusért kizárólag Kína felelős, Japán nem fél a viszály kimenetelétől, hadserege modern és jófelszerelt. A jelentés elfogadása a tényekkel ellentétben Japánra hárítja a felelősséget. Az a javaslat, hogy Mandzsuria nemzetközi ellenőrzés alá kerüljön, Japán számára elfogadhatatlan. Ezt egyszerűsége miatt jelenti ki a japán kormány.

A döntés után a japán delegáció köréből szerzett értesülés szerint Matsouka fődelegátus elutazik Genfből, egyelőre Hollandiába.

A népszövetségi főtávközlés japán származású titkára benyújtotta lemondását.

Ugy hírlik, hogy Tokióban egyre nagyobb teret nyer Japánnak a leszerelési tanácskozásokról való visszavonulásának követelése. Lehetséges, hogy Japán részről csak megfigyelők fognak résztvenni a leszerelési konferencia további ülésein.

London, február 25. Az Evening News távirata szerint Nagaoka párizsi japán

A bukaresti Japán követség katonai attaséjának nyilatkozata a keleti háborúról

Bucuresti-Bukarest, február 25. (Az Uj Kelet tud.) A bukaresti japán követség katonai attaséja nyilatkozatot adott a lapoknak, amelyben a következőket mondotta:

— Az ami Jeholnál történik, még nem háború és Japán soha nem fog háborút kezdeni Kínával, mint ahogyan Kína sem üzen háborút Japánnak. Jeholban élő külföldi újságírók által ismertett katonai operációknak nincs egyéb céljuk, mint

Bűnvádi eljárás indul Seefellner elbocsájtott osztrák vasúti vezérigazgató ellen

Bécs, február 25. Dollfuss közeledést kísérelt meg a nagynémetek felé, hogy kormányának az eddiginél stabilabb többséget biztosítson. A kísérlet, mint beavatott helyről közlik, nem járt sikerrel. A nagynémetek erőlyes visszautasító választ követelnek a hirtelenbéli ügyben érkezett francia demarsra, míg Dollfuss jónak látta a válaszcjegyzék mellőzését.

A lapok szerint most újabb kísérletek vannak folyamatban a nagynémetek megnyerésére. Ha belépének a kormányba, Dollfuss átszervezett kormányának parlamenti többsége biztosítva lenne.

Valószínűnek tartják, hogy a menesz-

nagykövet mintegy tíz nap múlva irásban fogja közölni a japán császár döntését a népszövetség és Japán viszonyáról. Nem kétséges, hogy a döntés a népszövetségből való kilépés lesz.

A népszövetségi döntés után beérkezett jelentések után a japánok harcok után elfoglalták Kailu jeholi várost. A megszállás incidensek nélkül ment végbe.

Egyidejű jelentés szerint a Tsili-öböl partvidékén a japán flotta befejezte felvonulását.

A Hoang-Ho torkolatánál 5 japán cirkáló jelent meg,

a többi egységek a nagykiterjedésű öböl északi felén tartózkodnak.

Japán hadifelhőkészítésének hírére kínai bankárok 10 millió dollár előleget folyósítottak a kibocsátandó hadikölcsön terhére a jeholi hadműveletek céljaira a nan kingi kormány rendelkezésére.

Párizs, február 25. Jellemző az egész francia politikai mentalitásra, hogy a francia főváros estillapjai élesen elítélik a távolkeleti ügyben hozott népszövetségi közgyűlési határozatot, amely egy nagyhatalmat eltávolít a nemzetközi együttműködés frontjáról. Félő, hogy a gyakorlatban mit sem érő döntés a népszövetség tekintélyének újabb csorbulását fogja maga után venni.

Bernhard Shaw a jeholi harc téren

London, február 25. Pekingi jelentés szerint Bernhard és felesége Osang Kai Sek marsall repülőgépén légi utat tettek a kínai nagy fal mentén. A légi út alatt állandó erős szélrohamok veszélyeztették a repülőgép biztonságát. Az iró a repülőutól visszatérőben tapasztalatait felől nem akart felvilágosítást adni az újságíróknak.

megtisztítani az új Mandzsuria államot és Jehol tartományát a kínai rablók hadseregétől, amelyek évek óta terrorizálják a békés lakosságot és veszélyeztetik a válalatokat, amelyekbe a japánok 1200 milliórd lejt fektetett be. Japán nagy civilizatorikus és békitő szerepet tölt be. A népszövetség tegnapi határozata után Japán valószínűleg kilép és csak az új államalakulat elismerése után tér vissza.

tett Seefellner vasúti vezérigazgató ellen bűnvádi eljárás indul hivatali hűtlenség és hivatalos hatalommal való visszaélés miatt.

Újabb jelentés szerint nem lehet tudni, el lehet-e hárítani a március elsején fenyegető vasutasztrájkot, amelyet az alkalmazottak két órai időtartamra akarnak proklamálni csak 40 százalék illetményük elsejei folyósításai miatt.

Seefellner utóda a vezérigazgatói székben Schöpfer igazgató lett. Az új vezérigazgató már átvette az ügyek irányítását.

Minden

filmben van sztár, de

csak

ritkán láthatunk olyat, melyben egyszerre 6 sztár játszik egy sikerért. Ilyen a legújabb német Paramount

komédia

Főszereplők: Leey Parry, Betty Amann, Paul Hörbiger, Harald Paulsen, Adele Sandroock, Otto Wallburg.

Corso Mozgó

Egyéves szabadságra megy Miklós herceg

Bucuresti-Bukarest, február 25. Ma a Monitorul Oficialban a következő királyi dekrétum jelent meg:

— II. Károly, isten kegyelméből és a nép akaratából Románia királya, mindenkinek most és a jövőben, jó egészséget kíván. A hadügyminisztérium jelentése alapján elrendeljük: 1. szakasz: Ó királyi fensége Nicolae főherceg egy éves külföldi szabadságra, mely az 1932. április 12-én kelt rendelet alapján magánjellegűnek tekintendő; 2. szakasz: a honvédelmi minisztériumot felhatalmazzuk ennek a rendeletnek végrehajtására. Bukarest, 1933. február 21. Károly, honvédelmi miniszter: Samsonovici.

Az orvosok lemondtak Cermák csikagói főpolgármester éleléről

Newyork, február 25. Cermák csikagói főpolgármester kétoldali tüdőgyulladásra kapott. A komplikációk miatt orvosi feladatok minden reményét megmentésére.

Letartóztatták Bukarestben Patrascanu ügyvédet is

Bucuresti-Bukarest, február 25. (Az Uj Kelet tud.) A konstancai sziguranca kommunista sejtet leplezett le, melynek tagjait átadta az ügyészségnek. — A grivitai eseményekben ma újabb 170 munkást helyeztek szabadlábra. A bukaresti rendőrség letartóztatta Patrascanu ügyvédet is, akit a munkások felbujtásával vádolnak. A jilvai fogházba kísérték. Még kétszáz grivitai munkás van őrizetben.

— A ZSIDÓ ÁRVAGONDOZÓ ma vasárnap délután tartja meg a negyedik gyermekdelutánját a kath. gimnázium termében. Ha azt akarja, hogy gyermeke jól mulasson, okvetlenül hozza el.

TEAESTÉLY A REGALBAN. A kolozsvári zsidó iparosok aggmenházának javára f. hó 28-án, kedden este 9 órai kezdettel a Regal kávéházban nagy teaestélyt rendeznek. A jótékony célra estélyre ezuton is meghívja Kolozsvár zsidó társadalmát az aggmenház bizottsága.

A prágai jégbokli világtorna vigaszdíjának döntőjébe Románia és Lettország csapatai kerültek be. Prágából jelentik: a jégbokli világbajnoki torna vigaszdíjának döntőjébe Románia és Lettország csapatai kerültek be. Tegnap a vigaszdíj mérkőzések során erős harcokban játszott Németország, Svájc és Magyarország Lengyelország ellen. Mindkét meccs 1:1 arányban döntetlenül végződött. A helyezéseket emiatt sorshuzás útján állapítják meg.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó Rt. nyomása. Cluj-Kolozsvár, Strada Baron L. Pop (v. Brassai n.) 10. Telefon: 9-77.

Taxa postală plătită în num. No. 224713-929.
da Baron L. Pop Telefon: 9-77.
Havonta 110, ne
svre 600, egészé
földre: Havonta
félővre 6, egészé
detések díjszabá
KELET az er
zsídóság egytel
keink utánnyom
rás megjelölésév

Az igazság

Ami előreláthatóan Japánok Genfben a népszövetségi Japán ellen foglalt tervét, hogy Japán

Közben Japán a népszövetségi területre, Miután Japánból kivonul Matsouka, valahánálta ezt a lépést Kína soha nem kötelezettségeit, után vesztette a Turkesztánt, azu és csak Mandzsu Ha tehát most Japán gának Japán, akbet, minthogy Kína a nankingi koriga Jeholt megvélas ellen. Esz Népszövetségnek tekintetben bátor Miután Matsouka betette táskájából együtt a japán elhagyták a területet.

Ez előreláthatóan Nem volt azonosik eset, hogy fog védekezni. E minden háborúradtak és csak eérni helyi sikert a honvédelmi minisztériumot felhatalmazzuk ennek a rendeletnek végrehajtására. Bukarest, 1933. február 21. Károly, honvédelmi miniszter: Samsonovici.

Most azonban, hogy a kínaiak a fejlődtek és kempánok ellen. Nényitják a kínaiden valószínűség pánnak ez a válentül sikerülni. offenzívájuk és ami 1920-ban ahol az orosz főkarik megállították.

Vagyis megtögy hívnak, hogy Ritka dolog, esen napjainkban

Franciaország

A békekötés politikájára nék nem jutott volmet politikai érája volna ma Hitler agitációnak, a védek megszálltények még az munkásságban hurjait rezgetté Hitler legnarcé, Tardieu s korifeusai volta ma peracot kiá A korlátolt bé nem jutott politikai súly nem kellett volizzadnia a hata s a német gazdvolna olyan mécia reakció ezt Ma már felébredt az egész véleménye.

Franciaország már egész nyílt fel, sőt a jelek készülni Franciaország, ami a világtörténelmi események eddigi riválisa, össze Hitler Németország Lengyelországot vonultatja a magyar harcias hársére. A hatalmas